Měsíčník
EU aktualit

číslo 59,
srpen 2008

strana 2 Vstup Slovenska do eurozóny byl oficiálně schválen

strana 3 Evropská unie zvažuje snížení daně z přidané hodnoty

strana 9 Skončila jednání o OP Výzkum a vývoj pro inovace

strana 12 Analýza: Evropská komise varuje před hrozbou finanční exkluze

strana 14 Téma měsíce: K parametrům budoucnosti kohezní politiky EU po roce 2013

ČESKÁ SPOŘITELNA

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
http://www.csas.cz/eu

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019, pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484, jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308, asmolikova@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák
specialista EU Programu Business
+420 261 072 575, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar
specialista EU Programu Region
+420 261 072 536, mkutnar@csas.cz

RAVEN EU ADVISORY

Lukáš Němec
dotace EU pro podnikatelské subjekty
+420 542 210 243, nemec@raven.cz

Michal Pluta
dotace EU pro veřejný a neziskový sektor
+420 221 615 157, pluta@raven.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování Vašich rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na výše uvedené kontakty.

Obsahovým partnerem rubriky Události je internetový portál EurActiv.cz

EurActiv.cz
Informace o evropské politice v češtině
www.euractiv.cz

Vážení čtenáři,

není divu, že po lavině klíčových událostí, které nám v neobvyklé míře přineslo letošní jaro, byl průběh července v evropském integračním dění podstatně poklidnější. Čímž nemá být řečeno, že se v červenci v Evropské unii nic nedělo. Jen pouhý pohled na výčet přijatých rozhodnutí, zveřejněných návrhů či publikovaných analytických a politických podkladů dává za pravdu těm, kdož se domnívají, že ani na počátku léta se v EU nezahálelo.

K událostem velmi podstatným zcela určitě patřilo definitivní potvrzení Slovenska coby šestnácté země eurozóny, kam se zařadí první den příštího roku. Součástí tohoto definitivního potvrzení Radou ECOFIN bylo i stanovení definitivní hodnoty přepočítacího koeficientu 30,126 SKK/EUR.

Evropské instituce ukázaly rovněž svoji ostrou tvář. Komise neobvykle tvrdě kritizovala především Bulharsko, částečně i Rumunsko za to, že provádějí nedostatečná opatření při zavádění účinných protikorupčních aktivit a nástrojů proti organizovanému zločinu. Evropská exekutiva nemá příliš efektivních nástrojů, jak tyto země donutit k nápravě. Vedle revize exportních kvót na komodity významné pro vývoz z těchto zemí mimo EU je určitě nejúčinnější a nejtvrdší možnou sankcí pozastavení finančních toků z rozpočtu EU ve prospěch těchto zemí v podobě evropských fondů. Část z přibližně 7 mld. EUR, které má pro toto programovací období Bulharsko k dispozici, by tak mohla být distribuována se zpožděním či by nemusely být přerozděleny vůbec. Paradoxní nicméně je, že hlavní nástroj sankcí – evropské fondy – se v rumunském i bulharském případě stal rovněž předmětem korupce. Týkalo se to zejména tzv. předvstupního období.

Velmi razantním způsobem se v červenci ujala své předsednické role Francie; na plenárním zasedání Evropského parlamentu se francouzský prezident Sarkozy snažil velmi přesvědčivě prezentovat cíle, které Francie vůči stávajícímu předsednictví má a jež by se měly především soustředit na oblasti ochrany klimatu, energetické politiky, zemědělské politiky, přistěhovalectví a obrany.

Projevem síly Francie v EU bezesporu je i vytvoření Unie pro Středomoří, jako první viditelný výsledek již třináct let trvajícího Barcelonského procesu, jehož smyslem je stanovení užších forem partnerství mezi EU a zeměmi středomořské oblasti.

Z balíku výzkumných zpráv a politických dokumentů může být pro inspiraci vhodné zmínit například pojednání o hrozbě inflace v EU, sborník pozitivních příkladů aplikace Evropského fondu pro regionální rozvoj v inovativně zaměřených projektech, či přehled pracovních podmínek v EU v aktuálním období.

Díky srpnovým prázdninám v EU v aktuálním čísle Měsíčníku nenaleznete pravidelnou rubriku „Informační servis“, která se zaměřuje právě na monitoring zasedání klíčových evropských orgánů v nadcházejícím měsíci.

Příjemný vstup do druhé poloviny léta s myšlenkami na dění v EU přeje

Petr Zahradník

Podle průzkumu veřejného mínění Eurobarometer téměř dvě třetiny Čechů soudí, že z našeho členství v EU máme výhody a prospěch. Ministři financí států EU definitivně posvětili vstup Slovenska do eurozóny od ledna 2009. Konverzní kurz byl stanoven na úrovni centrální parity v ERM II – 30,1260 SKK/EUR. Za první pololetí letošního roku Česká republika získala z evropského rozpočtu o 26,2 miliard korun více, než do něj odvedla. Jedná se o nejvyšší přebytek od našeho vstupu do Unie v roce 2004.

POLITIKA

Eurobarometer: výhody členství v EU převyšují nad nevýhodami

V polovině července Zastoupení Evropské komise v České republice zveřejnilo **výzkum veřejného mínění Eurobarometer**, ve kterém čeští občané hodnotili různé aspekty našeho členství v EU.

Jako **dobrou věc naše členství v Evropské unii označuje 48 %** obyvatel ČR, za špatnou jej považuje 11 %. V EU 27 je průměr pozitivních hodnocení 52 %. Čeští příznivci pravice jsou členství v EU nakloněni mnohem více než lidé levicově orientovaní. Za dobrou věc označilo členství 64 % pravicově orientovaných občanů oproti 39 % levicových voličů.

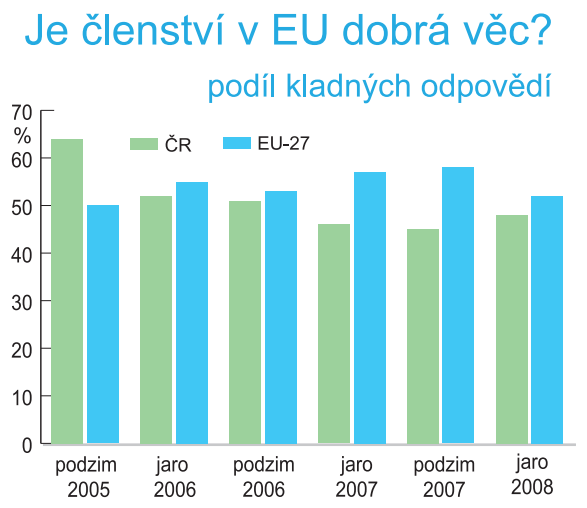

Zdroj: Eurobarometer

Většina lidí také spatřuje v členství České republiky v Evropské unii **převážně prospěch a výhody**. O jeho výhodnosti jsou přesvědčeny dvě třetiny českých občanů (64 %) a jen čtvrtina je toho názoru, že Česká republika z členství výhody a prospěch nemá. Výhodnost českého členství v EU oceňují častěji lidé mladí, vzdělaní a podobně jako u obecného hodnocení členství také příznivci pravice.

Hlavním důvodem názoru, že země z členství v EU nemá výhody, je **nespokojenost s rozhodováním v Unii**. Téměř polovina Čechů (47 %) si myslí, že lidé mají velmi malý vliv na rozhodnutí, která se přijímají na úrovni Evropské unie.

Z hlediska společné měnové politiky EU má v české populaci **euro podporu 53 % lidí**, zatímco v EU jako celku to je 60 %. Také v tomto případě se však projevuje „eurooptimismus“ českých příznivců pravice. Se společnou měnou souhlasí celé dvě třetiny pravicově orientovaných a jen 42 % levicově orientovaných lidí. Větší podporu má euro také u samostatně výdělečně činných osob, manažerů a dalších povolání označovaných jako „bílé límečky“. Pro evropskou měnovou unii jsou v ČR také mladí lidé ve věku 15 – 24 let a **podstatný vliv má rovněž vzdělání**. Lidé se základním vzděláním podporují euro z 29 %, středoškolsky vzdělaní z poloviny a vysokoškoláci v 61 %. U současných studentů pak je podpora eura vůbec nejvyšší, a to 80 %.

http://ec.europa.eu/ceskarepublika/news/080714_eurobarometr69_cs.htm

EKONOMIKA A EURO

Vstup Slovenska do eurozóny byl oficiálně schválen

Slovensko udělalo poslední formální krok na cestě do eurozóny. Ministři financí členských států EU na svém červencovém zasedání oficiálně schválili, že od 1. ledna 2009 **slovenskou korunu nahradí společná měnová jednotka euro**. Výsledek není překvapující, vysokou pravděpodobnost přijetí eura na Slovensku avizovalo již květnové doporučení Evropské komise a ECB. Obě instituce v tzv. konvergenčních zprávách zavedení eura na Slovensku doporučily.

Neznámou bylo pouze určení konverzního poměru, kterým se slovenské koruny přepočítají na eura. Ten byl nakonec ministry financí členských států EU stanoven na úrovni centrální parity současného měnového systému ERM II – tedy ve výši **30,1260 SKK/EUR**.

Ve zbývajícím období do konce roku se tak Slovensko může soustředit na **realizaci technických a praktických příprav přechodu na euro**, aby vlastní konverze 1.1.2009 proběhla plynule a bezproblémově.

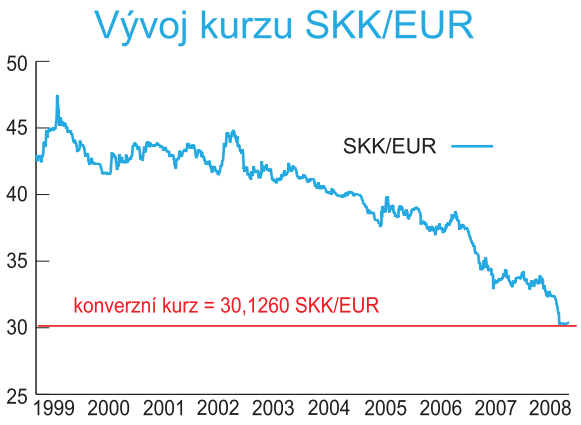

Až do 16. ledna na Slovensku budou platit obě měny, obchodníci však budou **vracet pouze eurové mince a bankovky**. Do konce roku 2009 budou koruny za eura měnit všechny komerční banky, od ledna 2010 již pouze Národní banka Slovenska.

Zavedení eura na Slovensku považujeme pro tamější hospodářství za pozitivní krok, který dodá **impuls zahraničnímu obchodu a přílivu zahraničních investorů**. Naopak negativum spatřujeme v dočasně rychlejší inflaci, která by mohla poskočit o pár procentních bodů. Úroveň cen na Slovensku byla v roce 2007 ve výši 63 % průměru cen v Evropské unii. Po zavedení eura se bude sbližování cenových hladin odehrávat již pouze prostřednictvím vyšší slovenské inflace, a nikoliv přes posilující kurz slovenské koruny.

Rozhodnutí o přijetí eura na Slovensku ohodnotila i ratingová agentura Fitch, která Slovensku **zvýšila rating dlouhodobých devizových závazků** o jeden stupeň na A+. Jako důvod uvedla vstup země do eurozóny, která poskytne slovenské ekonomice ochranu před finančními otřesy a měnovou krizí.

Přijetí eura v ČR odhadujeme zhruba na rok 2014.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1113

ROZPOČET

Rekordní čistá pozice ČR vůči rozpočtu v EU

V průběhu prvního pololetí 2008 obdržela České republika z rozpočtu EU celkem 44,4 miliard korun a odvedla do něj 18,2 miliard korun. Naše čistá pozice vůči evropskému rozpočtu za první pololetí ve výši 26,2 miliardy korun je **nejvyšší od vstupu země do Evropské unie** v roce 2004. Druhý nejlepší výsledek byl zaznamenán v loňském roce, kdy naše celoroční kladné saldo představovalo 12,5 miliardy korun.

Klíčovou úlohu v pozitivní bilanci sehrály **příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU**. Celkové příjmy na politiku soudržnosti včetně zálohových plateb na období 2007-2013 dosáhly celkem 32,8 miliard korun a tvořily téměř tři čtvrtiny celkových příjmů České republiky z rozpočtu Unie. Další významnou položku našich příjmů z evropského rozpočtu představovaly prostředky na společnou zemědělskou politiku ve výši 11,7 miliard korun. Podstatnou část z toho tvořily přímé platby (celkem 8,5 mld. Kč) za předcházející rok, které jsou vždy vypláceny v průběhu prvního čtvrtletí následujícího roku.

Naopak na výdajové straně hrály prim **odvody na bázi hrubého národního důchodu** ve výši 10,8 miliard korun.

Minimálně do roku 2013 se díky akcelerujícímu čerpání dotací ze strukturálních a Kohezního fondu a zvyšování přímých plateb zemědělců **dá očekávat další zvyšování kladné čisté bilance** vůči rozpočtu EU. Po roce 2013 je pravděpodobné, že díky zbohatnutí české ekonomiky (měřené ukazatelem HDP na obyvatele) se kladné saldo radikálně zmenší, pravděpodobná je i změna na saldo záporné.

Kladná čistá pozice vůči rozpočtu EU je příjemný doplněk dalších výhod, které nám z členství v Unii plynou. Nicméně její **význam by se neměl přeceňovat**, vždyť částka 26,2 miliard korun odpovídá zhruba 1,7 % hrubého domácího produktu ČR (pololetní čistá pozice vztažena k předpokládanému pololetnímu HDP).

Čistá pozice ČR vůči EU za první pololetí 2008 (mil. Kč)

Předvstupní nástroje*	-0,05
Zemědělství	11,67
Tržní operace	*1,01*
Přímé platby	*8,51*
Rozvoj venkova	*2,14*
Strukturální akce	32,76
*Strukturální fondy***	*18,78*
*Fond soudržnosti (CF)***	*13,97*
Celkové příjmy z rozpočtu EU	**44,37**
Tradiční vlastní zdroje (cla + dávky z cukru)	2,68
Zdroj z DPH	3,18
Zdroj z HND	10,82
Korekce VB	1,49
Celkové platby do rozpočtu EU	**18,16**
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	**26,21**

*zdroj: MF ČR, *) Phare, ISPA, Sapard, **) za programovací období 2004-2006 i 2007-2013*

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_41182.html

ZDANĚNÍ A CELNÍ UNIE

EU zvažuje snížení DPH

Evropská komise představila návrh na důkladnou revizi politiky v oblasti daně z přidané hodnoty. Nová pravidla by členským zemím **umožnila uplatnit sníženou sazbu DPH** (alespoň ve výši 5 %) na řadu služeb, které jsou náročné na lidskou práci, jako je například stříhání vlasů, uklízečské služby a modernizace bytů, opravy aut nebo služby restauračních zařízení.

Opatření by se vztahovala také na takové položky jako jsou **například dětské plenky**, ale už ne na výrobky šetrné k životnímu prostředí jako jsou například úsporné žárovky nebo nízkoemisní automobily. Návrh na vytvoření tzv. zelené daně, která vychází ze společné britsko-francouzské iniciativy z loňského roku, bude ale součástí druhého balíčku, který má být podle Komise připraven na podzim.

V současné době smí u některých výrobků uplatňovat sníženou daň z přidané hodnoty (tj. nižší než základní sazbu v minimální výši 15 %) **pouze 18 členských zemí**, a to ještě pouze ve vybraných sektorech. Eurokomisař pro daňové otázky László Kovács by ale rád harmonizoval pravidla napříč celou Unií a vytvořil do konce roku 2010, kdy platnost stávajících opatření vyprší, rovné podmínky pro všechny země.

Podle ministra financí Miroslava Kalouska **Česká republika nebude iniciativu Evropské komise** vetovat, sama však z návrhu plynoucí možnost přesunout některé služby ze základní do snížené sazby DPH nevyužije.

Evropská komise představila návrh revize systému DPH, podle něhož by členské země mohly uplatnit sníženou sazbu daně na více služeb náročných na lidskou práci. Nejnovější přehled DG Markt potvrdil, že Česká republika je v přejímání směrnic upravujících vnitřní trh do národní legislativy vůbec nejhorší členskou zemí. Německá vláda od příštího roku otevře svůj pracovní trh vysoce kvalifikovaným pracovníkům z nových členských zemí. Pro méně kvalifikované zaměstnance platí omezení až do roku 2011.

Systém stanovování sazeb DPH v EU by si skutečně zasloužil **zavedení přehlednějších a férovějších pravidel**. Komisař Kovács má naprostou pravdu, když tvrdí, že „není důvod, proč by například restaurační služby měly být v polovině zemí EU zdaněné sníženou sazbou a v druhé polovině ne.“

Jelikož ale o daňových záležitostech rozhodují členské státy jednomyslně a **každá země pod tlakem domácích lobby** bojuje za své dílčí zájmy, bude schválení nových spravedlivých pravidel těžkým oříškem. O tom svědčí i výrok německého ministra financí Peera Steinbrücka, podle kterého tento návrh není dobrá věc.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1109

http://www.euractiv.cz/podnikani-v-eu0/clanek/eu-zvazuje-snizeni-dph-a-mirnejsi-podminky-pro-verejne-dotace-malym-podnikum

Sazby DPH v členských státech EU v %

Členský stát	Základní sazba	Snížené sazby*)
Belgie	21	6; 12
Bulharsko	20	7
ČR	19	9
Dánsko	25	-
Německo	19	7
Estonsko	18	5
Řecko	19	4,5; 9
Španělsko	16	4; 7
Francie	19,6	2,1; 5,5
Irsko	21	4,8; 13,5
Itálie	20	4; 10
Kypr	15	5 ; 8
Lotyšsko	18	5
Litva	18	5 ; 9
Lucembursko	15	3; 6; 12
Maďarsko	20	5
Malta	18	5
Nizozemsko	19	6
Rakousko	20	10; 12
Polsko	22	3; 7
Portugalsko	20	5; 12
Rumunsko	19	9
Slovinsko	20	8,5
Slovensko	19	10
Finsko	22	8; 17
Švédsko	25	6; 12
UK	17,5	5

*Zdroj: Evropská komise, k 1. červenci 2008, *) v některých případech včetně super snížené sazby a tzv. parkovací sazby (parking rate), nulové sazby DPH nejsou v tabulce zahrnuty*

Komise plánuje zvýšení daně na cigarety

Evropská komise zveřejnila návrh na **zvýšení spodní hranice nepřímé daně na tabákové výrobky**. Ta se nyní pohybuje na 57 % z ceny (platné pro všechny nepřímé daně) a zároveň musí dosahovat 64 eur na tisíc cigaret. Tato zásada byla stanovena již v 70. letech a týkala se „nejoblíbenější cenové kategorie“, tedy nejprodávanější značky cigaret v jednotlivých zemích. V té době ovšem vypadal trh s tabákovými výrobky jinak než dnes, národní trhy často ovládala jediná značka cigaret, která byla tím pádem také nejpopulárnější. Takový systém v dnešní době způsobuje řadu nejasností a Komise proto navrhla nahradit jej novým způsobem určování základu pro daň: průměrnou cenou cigaret v zemi.

Komise navrhuje zvýšení spodní hranice daňového zatížení **na 63 % a zároveň 90 eur na 1000 kusů**, počítáno ze všech cigaret. Zvyšování má probíhat postupně do roku 2014, v některých zemích, kde by to vyvolalo masivní zdražování, až do roku 2016.

Návrh dále počítá s **aktualizací definic tabákových výrobků**, neboť různé kategorie postihuje různě vysoká daň. Některé výrobky (cigarety, jemně řezaný tabák) jsou proto výrobcem záměrně označovány jako doutníky, tabák do dýmky, atd. Například ručně balené cigarety přijdou dnes kuřáka na dvě třetiny ceny hotových cigaret. Z tohoto důvodu se Komise chystá přirovnat nejnižší daň jemně řezaného tabáku k nejnižší dani z cigaret.

Celoevropské zvýšení spotřebních daní by se **nemuselo dotknout koncových cen v České republice**. Díky nedávném bezprecedentnímu posílení kurzu koruny se již nyní sazby daně pohybují okolo 90 eur za 1000 kusů cigaret, což zároveň spolu s DPH představuje necelých 70 % z koncové ceny.

Tak jako i u schvalování jiných daňových návrhů v EU má každý členský stát právo veta. Rozhodování o tabákových daní by však **nemělo být tak konfliktním tématem**, jako například o DPH.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1149

http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/komise-planuje-vyrazne-zvyseni-dane-na-cigarety

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

V přejímání norem k vnitřnímu trhu jsme nejhorší

Nelichotivé vysvědčení vystavila České republice Evropská komise. Mezi všemi 27 členskými státy jsme **nejhorší v přejímání směrnic upravujících fungování vnitřního trhu** EU do národní legislativy. Do poloviny května 2007 jsme nepřevedli 42 směrnic k vnitřnímu trhu, u nichž již vypršela časová lhůta, což představuje 2,5 % těchto legislativních norem. Průměr Evropské unie je přitom 1 %.

Na příkladu České republiky ale jdou najít i pozitiva. Ještě před půl rokem jsme přitom do domácího práva nepřevedli 66 směrnic. **Pozitivního vývoje** si všiml i komisař pro vnitřní trh Charlie McCreevy, který ocenil naše zlepšení v této oblasti před blížícím se předsednictvím orgánům EU. „ČR se před jejich předsednictví, které se uskuteční příští rok, zlepšila o 0,9 procenta. Je to velmi povzbudivé," řekl.

Také vývoj za celou Unii se ubírá pozitivním směrem, když ještě v prosinci loňského roku činil transpoziční deficit 1,2 %. Mezi jednotlivými státy však panují zřetelné rozdíly. Všechny směrnice k vnitřnímu trhu včas převedlo **pouze Bulharsko**.

Zajímavé je také rozdělení podle jednotlivých oblastí. Nejvíce dosud neprovedených směrnic (7,9 %) se týká **volného pohybu osob**, na druhém místě jsou se 4,5 % předpisy EU o finančních službách.

Počet řízení pro porušení práva EU v oblasti vnitřního trhu se oproti situaci před půl rokem nezměnil. Proti průměrné zemi EU zahájila Evropská komise **48 řízení za nesprávné převedení směrnic** k vnitřnímu trhu. K největším hříšníkům patří Itálie, proti které je otevřeno 127 takových řízení, naopak Česká republika s 31 případy patří mezi lepší polovinu členských států. Největší počet případů se týká předpisů v oblasti životního prostředí a následují předpisy v oblasti daní a cel.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1122

FINANCE

Platby mobilními telefony v EU se blíží

Používání mobilních telefonů pro přímé bezkontaktní placení za zboží a služby v Evropě se může stát běžné po té, co GSM Asociace sdružující mobilní operátory GSM oznámila zahájení spolupráce s Evropskou platební radou, ve které jsou sdruženy evropské banky.

Bezkontaktní platby přes mobilní telefon jsou již nyní v některých zemích rozšířené, nejvíce v Japonsku a Koreji. V **Evropě tato služba zatím není poskytována**, ačkoliv některé banky již vydávají bezkontaktní platební karty a některé obchody mají technologie na jejich přečtení.

Rozšíření bezkontaktních plateb mobilními telefony z legislativního hlediska **umožnila směrnice o platebních službách**, která byla schválena loni na podzim a do národní legislativy musí být převedena do listopadu 2009.

První evropskou zemí, která tyto platební služby nabídne svým občanům, **bude patrně Francie**, kde již nyní probíhají pilotní zkoušky nezbytné nové technologie.

Podle společného plánu GSM Asociace a Evropské platební rady budou mobilní platby realizovány přes tzv. **důvěryhodné manažery služby** (trusted service manager), což bude zprostředkovatel mezi bankou a mobilním operátorem. Zavedení funkce tohoto zprostředkovatele je nezbytné, neboť v řadě členských zemí **telekomunikační společnosti nemohou přímo poskytovat** platební služby.

Projekt bezkontaktních plateb mobilními telefony má podporu hlavních **výrobců mobilních telefonů** jako je Nokia, Samsung nebo Motorola a také **asociací platebních karet** Visa a MasterCard. Tyto asociace se dokonce zavázaly, že v zájmu rychlého rozšíření této služby v některých zemích budou maloobchodníkům dotovat pořízení nových čtecích terminálů.

http://www.gsmworld.com/news/press_2008/press08_45.shtml

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Německo pootevře svůj pracovní trh kvalifikovaným pracovníkům

Německá vláda rozhodla o částečném otevření pracovního trhu pracovníkům z nových členských zemí **pro vysoce kvalifikované zaměstnance**. Pro ostatní zůstávají brány i nadále uzavřené. Německo chce využít i posledního přechodného období, které skončí až v roce 2011.

Německo a Rakousko zůstávají nadále posledními členskými zeměmi, které se **brání úplnému otevření svých pracovních trhů** občanům nových členských zemí Unie. V roce 2004, kdy Česká republika společně s dalšími devíti zeměmi do EU vstoupila, otevřely svůj pracovní trh pouze tři členské země – Irsko, Velká Británie a Švédsko. K nim se od té doby postupně přidávají další členské země, které byly z počátku velmi opatrné. Naposledy to byla 1. července 2008 Francie.

Německá vláda tímto krokem reagovala na stížnosti domácích firem, které se potýkají s **nedostatkem pracovní síly na vysoce kvalifikovaných pracovních pozicích**. Firmy navíc v případě, že chtějí zaměstnat pracovníka z některé z nových členských zemí, musí prokázat, že toto volné místo nelze zaplnit žádným pracovníkem z Německa nebo jiného státu bývalé Patnáctky. Od 1. ledna 2009 by ale bariéry měly padnout a vysokoškolsky vzdělaní pracovníci si budou moci v Německu hledat práci bez omezení.

Částečné otevření pracovního trhu se také nevztahuje na pracovníky z **Rumunska a Bulharska**, zemí, pro které se německý pracovní trh otevře nejdříve v roce 2012.

Nedomníváme se, že by otevření německého pracovního trhu kvalifikovaným pracovníkům nových členských států **vedlo k jejich masivnímu přílivu z České republiky**. Prudce sílící koruna částečně vymazává vyšší úroveň průměrných mezd v Německu. Navíc vysoce kvalifikovaní specialisté již v Německu dávno s pracovním povolením pracují.

Německé pootevření trhu lze vnímat pouze jako první krok správným směrem. Pokud nedojde k úplnému odbourání bariér, úvahy o **evropských občanech první a druhé kategorie** zůstanou stále živé.

http://www.euractiv.cz/mobilita-pracovnik/clanek/nemecko-pootevre-svuj-pracovni-trh-kvalifikovanym-pracovnikum

Evropský parlament v projednávání liberalizace evropských trhů s plynem podpořil dva možné scénáře: úplné vlastnické oddělení výroby a přenosu a variantu s nezávislým provozovatelem přenosové soustavy (ITO). Evropská komise přišla s návrhem, který by umožnil zvýšit mýtné nákladní automobilové dopravě kvůli znečišťování životního prostředí a hlukové zátěži. Summit EU a středomořských států slavnostně zahájil vznik nové instituce zaměřené na spolupráci – Unie pro Středomoří.

ENERGETIKA A DOPRAVA

Poslanci podpořili třetí cestu pro plyn, ale za přísných podmínek

Poslanci Evropského parlamentu podpořili třetí cestu liberalizace trhu s plynem, podle níž plynárenské společnosti **nebudou muset vlastnicky oddělit své výrobní a přenosové aktivity**. Nezávislý provozovatel přenosové soustavy (ITO) by ale podle poslanců měl podléhat přísnějším podmínkám, než jaké požadují členské státy.

Podle původního plánu Komise mělo dojít k úplnému vlastnickému oddělení výrobních a přenosových aktivit (tzv. **vlastnickému unbundlingu**) jak v sektoru elektřiny, tak v plynárenství, s cílem zvýšit konkurenci.

Řadě členských zemí se ale návrh na úplné vlastnické oddělení nezamlouvá. Evropská komise proto přišla s alternativním návrhem tzv. **nezávislého systémového operátora** (varianta ISO), podle něhož by společnosti nemusely svá aktiva oddělovat, řízením přenosových aktivit by ale byl pověřen nezávislý operátor, který by byl také zodpovědný za veškerá investiční a obchodní rozhodnutí.

Evropský parlament na svém plenárním zasedání ve Štrasburku podpořil dvě alternativy liberalizace trhu s plynem: **vlastnický unbundling a variantu ITO**, která vychází z francouzsko-německého návrhu třetí cesty. Variantu ISO během hlasování zamítl.

Evropský parlament ale k podmínkám, jimiž by se měl nezávislý provozovatel ITO řídit, přidal ještě další „pojistky“. Jednou z těchto pojistek má být **vytvoření „nezávislého správce“**, jehož úkolem má být ochrana „hodnoty aktiv nezávislého provozovatele přenosové soustavy“.

Tento správce by měl být také členem dozorčí rady složené ze zástupců plynárenské společnosti, zástupců provozovatele přenosové soustavy a zástupců dalších zainteresovaných stran. Dozorčí rada má rozhodovat o případech, které mohou mít **„významný dopad na hodnotu aktiv akcionářů“**. Nezávislý správce by za určitých podmínek mohl rozhodnutí dozorčí rady vetovat.

Liberalizace energetických trhů v EU je velké téma, na jehož schválení se musí shodnout Evropský parlament i zástupci členských států. To se s největší pravděpodobností **nestihne během francouzského předsednictví**. Zde se otevírá příležitost pro české politiky a vyjednavače, aby během předsednictví ČR dotáhli obtížná jednání do přijatelného kompromisu.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/051-33700-189-07-28-909-20080708IPR33699-07-07-2008-2008-false/default_cs.htm

http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/poslanci-podporili-treti-cestu-pro-plyn-ale-za-prisnych-podminek

Členské státy budou moci zvýšit mýtné

Evropská komise přišla s návrhem na **revizi směrnice „Eurovignette“**, jejímž cílem je umožnit, aby ceny za nákladní silniční dopravu (nad 3,5 tuny) byly pravdivějším obrazem skutečných nákladů společnosti tak, aby se postupně snižovalo poškozování životního prostředí a omezovaly dopravní zácpy. Návrh usnadňuje členským státům zavést účinnější mýtné za nákladní dopravu, které více zohledňuje potřeby životního prostředí. Příjmy budou využity ke snižování environmentálních dopadů dopravy a k omezování dopravních zácp.

„Soubor opatření se zabývá problematikou znečišťování životního prostředí, změnou klimatu, a také tím, aby se zajistilo, že za poškozování životního prostředí bude platit ten, kdo toto prostředí poškozuje, a **nikoli daňový poplatník**,“ řekl místopředseda Komise odpovědný za dopravu Antonio Tajani

Revidovaná směrnice o výběru poplatků za užívání pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly (neboli směrnice o evropské silniční známce „Eurovignette“) by měla dát členským státům do rukou **nástroj na výpočet variabilního mýtného**, které bude reagovat na znečištění ovzduší a hladinu hluku způsobené dopravou, s přihlédnutím k dopravním zácpám ve špičkách. Provozovatelé nákladní dopravy tak budou ještě více tlačeni k nákupu vozidel, která budou šetrnější k životnímu prostředí, a ke zdokonalování logistiky a plánování dopravy.

Mýtné bude třeba vybírat elektronicky a veškeré příjmy z něj plynoucí bude třeba použít na **projekty zaměřené na snižování negativních dopadů dopravy** (např. na výzkum a vývoj vozidel, která budou produkovat méně emisí a budou energeticky účinnější).

Návrh je na první pohled v souladu s logickým procesem **internalizace externalit – ať platí znečišťovatel**. Bude však důležité ohlídat, aby zdanění a zpoplatnění nákladní dopravy nedosáhlo prohibitivního charakteru.

I tak je však **osud směrnice nejistý**, v řadě zemí mají autodopravci silnou politickou pozici. Na vstup směrnice v platnost se musí shodnout Rada s Evropským parlamentem.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1119

ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

Ministři pro palivovou pomoc rybářům, proti reformě dotací zemědělcům

Ministři zemědělství členských zemí EU podpořili vyplacení částky **2 miliard eur na pomoc rybářům** přizpůsobit se rostoucím cenám pohonných hmot. Velká většina ministrů kritizovala plány Komise na snížení dotací farmářům.

Tato opatření nabízí vládám možnost zvýšit hranici pomoci pro rybářské lodě až na 100.000 eur na tři roky, což je výrazné navýšení oproti stávajícím 30.000 eur. Byly také schváleny akce

na snížení předimenzované rybářské flotily a palivové závislosti a na zvýšení prodejní hodnoty ryb. Rozhodnutí ministrů přichází poté, co **rybáři po celé EU masově stávkovali**.

Mnoho ministrů se na zasedání vyslovilo proti plánu, který v loňském roce v květnu předložila komisařka zodpovědná za zemědělství Mariann Fischer Boel a který se zaměřuje na **stanovení maximální hranice pomoci pro největší farmy** a přesunutí peněz z dotací na výrobu a podpory cen na rozvoj venkova.

Ministři z Francie, Itálie, Německa, Velké Británie, Lucemburska, České republiky a dalších zemí uvedli, že pokud by byly návrhy Komise realizovány, tak k žádnému zvýšení produkce nedojde a naopak se **riskuje poškození zemědělců**.

Příběh společné rybolovné politiky je velice podobný tomu o její zemědělské „kolegyni“. Také pravidla rybolovu v Unii **nemají s pravidly tržního prostředí moc společného**. Navýšení dotací rybářům v důsledku zvýšení světových cen ropy je nesystémovým krokem, který analogicky může vyvolat vlnu požadavků po státní pomoci i u zemědělců, dopravců všeho druhu, individuálních automobilistů, cestovních kanceláří,...

http://www.eu2008.fr/PFUE/lang/en/accueil/PFUE-07_2008/PFUE-15.07.2008/conseil_agriculture_et_peche

http://www.euractiv.cz/zemdlstvi/clanek/ministri-pro-palivovou-pomoc-pro-rybare-proti-reforme-dotaci-zemedelcum

EU pro vyšší konzumaci ovoce a zeleniny u dětí školního věku

Dobrovolný **program „Ovoce do škol“** má zajistit pravidelnou distribuci ovoce a zeleniny na školy v zemích EU. Kromě okamžitého efektu, kterým bude vyšší konzumace zdraví prospěšného ovoce a zeleniny dětmi, má program dlouhodobější cíl, a to vytvořit zdravé stravovací návyky, které si děti ponesou i do dalšího života, tvrdí Evropská komise.

V lednu minulého roku Brusel představil **návrh reformy společného trhu s ovocem a zeleninou**. Mezi jinými návrh obsahuje také možný způsob zhodnocení případných přebytků ve formě jejich bezplatné distribuce do škol, nemocnic a charitativních organizací, zcela financované Unií, a to až do výše 5 % objemu, který uvádí na trh organizace producentů. Nyní se tato vize dočkala konkrétního rozpracování ve formě programu „Ovoce do škol“.

Na nákup čerstvého ovoce a zeleniny má být každoročně vyhrazeno **až 90 milionů eur z rozpočtu Unie**. Členské státy, které se rozhodnou program využít, jej budou spolufinancovat z 50 %. Konvergenční regiony, kde je HDP na obyvatele nižší, se budou na financování programu podílet v poměru 25:75.

Pokud s návrhem Komise vyjádří souhlas Rada a Evropský parlament, první programy bezplatné distribuce ovoce a zeleniny dětem ve školách by **nastartovaly ve školním roce 2009/2010**.

Na první pohled bohulibý program podle našeho návrhu naprosto postrádá přidanou evropskou hodnotu. Skutečně **nevidíme přidanou hodnotu toho**, že podporu zvýšené konzumace ovoce a zeleniny na základních školách by měla být organizována a (spolu)financována Evropskou unií. Naopak, podobné iniciativy dodávají kritikům evropské integrace argumenty, proč je Evropská unie byrokratický moloch, který řeší naprosto nepodstatné záležitosti a vymýšlí zbytné nové a nové projekty.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1116

http://www.euractiv.cz/zemdlstvi/clanek/eu-prosazuje-vyssi-konzumaci-ovoce-a-zeleniny-u-deti-skolniho-veku

VNĚJŠÍ VZTAHY

Optimismus vládl summitu EU – Středomoří

Francouzský prezident Nicolas Sarkozy v Paříži hostil zasedání 43 delegací ze států Středomoří a EU, z něhož vzešla **nová instituce – Unie pro Středomoří**. Ta by se měla stát platformou pro řešení klíčových otázek tohoto regionu. Především se jedná o mírový proces mezi Izraelci a Palestinci, ale také o problémy s imigrací, znečištěním, nedostatkem energie, terorismem a o mnoho dalších.

Setkání vrcholných státníků ve Francii bylo unikátní především počtem obyvatel, které zastupovali. Jednalo se o přibližně **756 miliónů lidí**, přičemž ke společnému stolu zasedli zástupci nejen Izraele a Palestiny ale také Řecka a Turecka nebo Maroka a Alžírska. Chyběl jen libyjský vůdce Kaddáfí, který nově vzniklou Unii označil za pokus o pokračující kolonialismus.

Summitem se nesla velmi povznesená nálada, které vévodila prohlášení francouzského prezidenta Sarkozyho. Ten se například nechal slyšet, že cílem Unie pro Středomoří je **„láska a porozumění místo války“** pro všechny obyvatele tohoto regionu. „Tak jako jsme včera vybudovali mír v Evropě, docílíme téhož zítra ve Středomoří.“ Optimistickou atmosférou

Ministři zahraničí členských států se dohodli na podpisu asociační dohody s Ukrajinou. Ta by měla umožnit prohloubení vzájemné spolupráce, avšak vstup Ukrajiny do Unie nebude na pořadu dne ještě několik let. Europoslanci schválili zahrnutí letecké dopravy do systému obchodování s povolenkami na emise CO2 od roku 2012. V polovině července Komise uzavřela jednání s českou stranou o Operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace. Definitivně by ho měla schválit do konce října.

celého setkání se nechal unést i izraelský předseda vlády Ehud Olmert, který prohlásil, že „Židé a Palestinci nebyli ještě nikdy tak blízko k mírové dohodě."

Odhlédneme-li od pochyb, zda tyto cíle jsou vůbec splnitelné, sympatický **projekt může narazit na nedostatek financí**. Podle svého předsedy Barrosa může Komise vyčlenit v rámci „Politiky dobrého sousedství" pouze 50 miliónů eur. Jen financování jednoho z hlavních projektů Unie na vyčištění Středomoří však spolkne celkem přes 2 miliardy eur. Realizace dalších plánů na podporu solární energie, budování komunikací či založení nové univerzity Euromed přijde na další miliardy eur. Zatím se nikdo k těmto závazkům nehlásí.

Unie již jednou v zahraniční spolupráci se středomořskými státy vyhořela. V roce 1995 nastartovaný **Barcelonský proces** si kladl podobné cíle, ty však většinou zůstaly jen na papíře.

http://www.ue2008.fr/webdav/site/PFUE/shared/import/0713_declaration_de_paris/Joint_declaration_of_the_Paris_summit_for_the_Mediterranean-EN.pdf

http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/optimismus-vladl-summitu-eu--stredomori

EU nabízí Ukrajině partnerství, ne členství

Ministři zahraničních věcí EU se dohodli na **podepsání Asociační dohody s Ukrajinou**, která půjde dále něž současná dohoda o partnerství, ale nebude zemi nabízet perspektivu členství v Evropské unii.

Aktuální znění nové dohody bylo hlavním sporným bodem debaty ministrů. Ve skutečnosti termín „asociační" byl použit v dohodách se zeměmi střední a východní Evropy, které vstoupily do EU v roce 2004, a také se zeměmi s jasnou perspektivou členství jako **Chorvatsko** a **Srbsko**. Této podobnosti se chtěly některé státy vyhnout. Na druhé straně Evropská unie podepsala asociační dohody s několika svými obchodními partnery, jako jsou například **Chile** a **Egypt**.

Už při své pondělní oficiální návštěvě Kyjeva kancléřka Angela Merkel dala prezidentovi Ukrajiny jasně najevo, že země je stále velmi vzdálená členství v Evropské unii a že nová dohoda **nesmí být chápána jako možnost vstupu do Evropské unie**.

„Toto je dohoda k výraznému prohloubení vztahů – **obchod, ekonomické vztahy a právní struktury**," uvedla německá kancléřka. Znamená, že Ukrajina se více přiblížila EU, ale stalo se tak jednoznačně v rámci sousedské politiky, která určuje vztahy EU se šestnácti zeměmi z východní Evropy a jižního Středomoří jako Libye a Izrael.

Francie, která v současné době EU předsedá, se postavila na stranu zemí, které nejsilněji tlačily na to, aby nová dohoda byla podepsána. Prezident Nicolas Sarkozy opakovaně vyzýval k tomu, **aby Ukrajina získala „privilegovaný status"** ve vztazích mezi EU a jejími sousedy, bez toho, aby se šlo dále než za současné členství.

Podle našich odhadů se Ukrajina **do roku 2020 členem Evropské unie nestane**.

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/101956.pdf

http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/eu-nabizi-ukrajine-partnerstvi-ne-clenstvi

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Aerolinky budou od roku 2012 zahrnuty do obchodování s povolenkami

Evropský parlament drtivou většinou podpořil kompromisní návrh na **zavedení emisních povolenek v letecké dopravě** od roku 2012. V rychle se rozvíjejícím sektoru letecké přepravy by měl systém vést k poklesu emisí skleníkových plynů.

Komise přišla s návrhem zahrnout leteckou dopravu do obchodování s povolenkami, do nějž jsou nyní zahrnuty zejména elektrárny a velké průmyslové podniky, **již v roce 2006**.

Europoslanci po vleklých vyjednáváních nakonec podpořili kompromisní návrh, s nímž v závěru svého předsednictví přišlo Slovinsko. Od roku 2012 se podle něj budou muset **všechny letecké společnosti, jejichž lety začínají nebo končí na území EU** – tedy včetně mimoevropských aerolinek – zapojit do evropského schématu obchodování s emisními povolenkami.

Podle tohoto návrhu budou mít letecké společnosti právo získat v roce 2012 **emisní povolenky v rozsahu 97 % úrovně emisí** oxidu uhličitého oproti rokům 2004-2006. Od roku 2013 by se podíl přidělených povolenek měl dále snížit na 95 % za předpokladu, že v průběhu vyjednávání o druhé fázi obchodování s emisními povolenkami (EU ETS), která má být zahájena v roce 2013, nedojde k nějaké změně.

Podle kompromisního návrhu dostanou aerolinky **zdarma 85 % povolenek** a zbylých 15 % si budou muset koupit. Výnosy z aukcí emisních povolenek budou členské státy moci použít dle svého uvážení, ovšem pouze v těchto oblastech:

- boj s klimatickými změnami,
- výzkum ekologicky šetrnějších technologií v letectví,
- podpora nízkoemisní dopravy,
- opatření na zastavení odlesňování v rozvojových zemích.

Díky předjednanému kompromisu slovinským předsednictvím se **schválení návrhu Radou zdá být jen formalita**. Přijetí návrhu je racionálním logickým rozhodnutím. Neexistoval jediný důvod, aby letecký sektor, jehož podíl na emisích CO2 dynamicky roste, byl z obchodování s povolenkami vyjmut.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-33577-189-07-28-911-20080707IPR33572-07-07-2008-2008-false/default_cs.htm

http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/aerolinky-budou-od-roku-2012-zahrnuty-do-obchodovani-s-povolenkami

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Skončila jednání o OP Výzkum a vývoj pro inovace

Ve čtvrtek 17. července uzavřela Komise jednání s ČR o Operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI). Program je zaměřený na **posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu** ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráce se soukromým sektorem. Podporuje vybavení výzkumných pracovišť moderní technikou, budování nových výzkumných pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání. Jeho řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

OP VaVpI je programem, který **nabral při schvalování největší zpoždění**. Většinu ostatních programů podepsala ČR s Komisí již na přelomu roku 2007 a 2008.

Komise definitivně schválí OP VaVpI **nejpozději na konci října** a již od listopadu letošního roku by tak mohli vědečtí pracovníci žádat o dotace ze strukturálních fondů EU v rámci OP VaVpI. ČR musí ještě dokončit posuzování vlivu OP VaVpI na životní prostředí a zapracovat poslední připomínky Komise.

OP VaVpI je objemově středně velký program. V jeho rámci je pro tuzemské subjekty vyčleněno **2,07 miliard eur z fondů EU** (49,7 miliard Kč), což představuje 8 % všech prostředků, které bude moci ČR v období 2007 – 2013 získat z EU fondů.

Struktura a rozpočet OP VaVpI

Prioritní osa	Příspěvek EU v mil. EUR
1. Evropská centra excelence	680,2
2. Regionální VaV centra	680,2
3. Komercializace, popularizace a internacionalizace VaV	213,3
4. Infrastruktura pro VaV na VŠ spojený s výukou a s přímým dopadem na nárůst lidských zdrojů pro VaV aktivity	414,1
5. Technická pomoc	82,8
Celkem	**2.070,7**

Zdroj: MŠMT

Je skutečně ostudné, že ani po 18 měsících od zahájení nového programovacího období není Operační program výzkum a vývoj pro inovace schválen. Na vině však není současné vedení resortu školství, které toto zdržení převzalo již od svých předchůdců. Díky pravidlu N+2 mohou být **peníze i z tohoto programu čerpány až do roku 2015**. Proto se neobáváme, že by toto úvodní zpoždění mělo vliv na nevyčerpání tohoto dotačního programu.

http://www.msmt.cz/pro-novinare/technicka-jednani-o-op-vavpi-uzavrena

http://www.euractiv.cz/vzdlavani/clanek/skoncila-technicka-jednani-o-operacnim-programu-vyzkum-a-vyvoj-pro-inovace

Dotace ze strukturálních a Kohezního fondu EU budou transparentnější

K větší transparentnosti regionální politiky EU povede zahájení činnosti internetových stránek, na kterých jsou **zveřejňováni příjemci prostředků z evropských fondů**. Nový portál propojuje stránky Komise s internetovými stránkami jednotlivých NUTS II regionů v členských zemích Evropské unie, na kterých jsou zveřejňováni tito příjemci.

Komise tak naplňuje i **regulační rámec o strukturálních fondech a kohezním fondu**, který byl přijat v roce 2006. Na jeho základě každý členský stát Unie musí vytvořit databázi, která bude prostřednictvím speciálních internetových stránek veřejně přístupná a která bude obsahovat jména příjemců, názvy projektů a celkovou částku přidělenou na realizaci daného projektu.

Regulační rámec kromě databáze po členských státech vyžaduje, aby využívání finančních prostředků z evropských fondů **více propagovaly**.

Evropská komise rovněž představila novou iniciativu, jejímž prostřednictvím by evropská **regionální politika měla více podporovat malé a střední podnikatele** (MSP). Tento krok přišel den poté, co Komise slíbila snížení daní a větší flexibilitu při uplatňování pravidel státní podpory ve snaze podpořit růst malých a středních podniků.

Podporováním „místních akcí“, vytvářením sítě klastrů, napomáháním diverzifikace a inovace a zejména **usnadňováním přístupu k financím** chce Danuta Hübner využít regionální politiku jako „odrazový můstek“ k oživení 23 milionů malých a středních podniků v EU, které představují 99 % veškerého podnikání EU a dvě třetiny všech pracovních míst v soukromém sektoru.

Klíčovou část návrhu Komise představují regionální programy jako **mikroúvěry, které by měly být zahájeny v září** ve spolupráci s Evropskou investiční bankou.

Klíčový pro zvýšení transparentnosti rozdělování dotací z fondů EU bude postoj členských států. Zatím na novém portálu Komise jsou zveřejněny informace o příjemcích a projektech **pouze v sedmi členských zemích** a několika další regionech NUTS II. Nás může těšit, že mezi prvními „sedmi statečnými“ je i Česká republika.

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1103

http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1121

http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/komise-usiluje-o-zvyseni-transparentnosti-pri-vyuzivani-prostredku-z-fondu-eu

Kalendárium

Expertní skupina k elektronické fakturaci, která byla iniciována Evropskou komisí, ve své zprávě uvedla, že papírové faktury nemají budoucnost. Eurokomisařka Viviane Reding se nechala slyšet, že přeshraniční ceny SMS a datových mobilních služeb jsou předražené. Komise prý uvažuje o zavedení cenové regulace, podobné té jako u roamingových poplatků. Češi patří v EU mezi největší pracanty s průměrným 41,7 hodinovým pracovním týdnem. Větší počet hodin týdně odpracují již jen Řekové.

1. ČERVENCE

EU podepsala smlouvu s USA o regulaci bezpečnosti civilní letecké dopravy: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/101572.pdf

Rok po regulaci roamingu v Evropské unii: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/457

2. ČERVENCE

Erasmus Mundus otevírá studentům celý svět: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/008-32908-182-06-27-901-20080627STO32885-2008-30-06-2008/default_cs.htm

40 let celní unie v Evropě: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/008-33134-189-07-28-901-20080701STO33132-2008-07-07-2008/default_en.htm

Expertní studie – konec papírových faktur v EU?: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=1605

Albánie se připojila k Evropskému programu pro podnikání a inovace: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1050

3. ČERVENCE

Je silné euro dobré anebo špatné pro evropské hospodářství? – názory europoslanců: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/043-32905-182-06-27-907-20080627STO32879-2008-30-06-2008/default_en.htm

Komise chce internet lépe přizpůsobit potřebám zdravotně postižených uživatelů: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1074

EU navrhla ochranu proti diskriminaci na pracovištích: http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=373&furtherNews=yes

4. ČERVENCE

Obchodování se skleníkovými plyny vstupuje do třetí fáze: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/064-32904-182-06-27-911-20080627STO32878-2008-30-06-2008/default_en.htm

Rada EU přijala nařízení o umístění Evropského družicového navigačního systému: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/101606.pdf

7. ČERVENCE

Pařížská deklarace o budoucí úloze celních orgánů: http://circa.europa.eu/Public/irc/taxud/cu_40_frenchpres/library?l=/declaration_customs&vm=detailed

Rozpočet: výroční zpráva Evropského účetního dvoru za rok 2006: http://ec.europa.eu/budget/budget_detail/latest_discharge_en.htm

Strategický přezkum energetiky: http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/forms/dispatch?form=StratgyReviewII

8. ČERVENCE

Ombudsman EU: pozdní platby Komise jsou stále vážným problémem: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=EO/08/10

Zpráva o evropském rozpočtu za rok 2007 potvrdila lepší plnění, avšak varuje před nevyčerpáním fondů: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1044

9. ČERVENCE

Telekomunikační balíček: lepší práva pro uživatele: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/058-33621-189-07-28-909-20080707IPR33620-07-07-2008-2008-false/default_en.htm

Závěry Rady EU k transparentnosti ratingových agentur: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/101734.pdf

10. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/101742.pdf

Zpráva ECB o mezinárodní úloze eura: http://www.ecb.int/press/pr/date/2008/html/pr080709.en.html

11. ČERVENCE

Pololetní zpráva ECB o padělání eurobankovek: http://www.ecb.eu/press/pr/date/2008/html/pr080710.en.html

Komise schvaluje francouzský režim podpory pro vnitrostátní vodní dopravu: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1083

Aktivita Komise v boji proti terorismu: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/323

14. ČERVENCE

Francouzský prezident představil v Evropském parlamentu priority pro předsednictví EU: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/008-32913-189-07-28-901-20080627STO32900-2008-07-07-2008/default_en.htm

40 % pobytů delších než 4 noci jsou do zahraniční: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2008/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2008_MONTH_07/4-11072008-EN-AP.PDF

15. ČERVENCE

Ochrana zdrojů vody ve Středomoří: http://ec.europa.eu/europeaid/case-studies/documents/pdf/meda_water-programme_en.pdf

Kalendárium

16. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/agricult/101853.pdf

Roaming: vysoké ceny sms a datových služeb: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/505

Komise navrhla Mexiku strategické partnerství: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1141

17. ČERVENCE

Evropský parlament debatoval o pokutách pro zaměstnavatele ilegálních přistěhovalců: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/018-34092-196-07-29-902-20080714IPR34091-14-07-2008-2008-false/default_en.htm

Evropská komise přidala dalších 8 zemědělských produktů do rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení: http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/en/295.htm

18. ČERVENCE

Spotřebitelé: razantní zásah EU proti podvodům spojeným s vyzváněcími tóny: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1169

Evropský investiční fond a Lotyšsko podepsaly Dohodu o financování v rámci programu Jeremie: http://www.eif.org/jeremie/news/2008_jeremie_latvia_fundingagmt.htm

22. ČERVENCE

První výroční zpráva o aktivitách Evropského účetního dvoru: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=ECA/08/15

Komise navrhuje zvláštní systém financování pro zemědělce z rozvojových zemí v hodnotě 1 mld. eur: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1186

23. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/gena/101918.pdf

Ochrana finančních zájmů EU: potřeba spolupráce s členskými státy: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1187

Evropská unie schválila hlavní obchodní preference pro rozvojové země: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1192

Přes 1500 španělských pracovníků v dopravě dostane podporu z EU fondu pro přizpůsobení se globalizaci: http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=387&furtherNews=yes

Výroční přehled pracovních podmínek v EU v letech 2007-2008: zpráva Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek: http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2008/53/en/1/ef0853en.pdf

Obvyklá délka pracovního týdne v hodinách (v 2Q/2006)

Řecko	42,7	Portugalsko	39,1
ČR	**41,7**	Litva	38,7
Lotyšsko	41,6	Itálie	38,6
Bulharsko	41,3	Francie	38,0
Slovensko	41,0	**EU-27**	**37,9**
Polsko	40,9	Finsko	37,8
Rumunsko	40,8	Lucembursko	37,5
Maďarsko	40,3	UK	36,9
Kypr	40,2	Belgie	36,7
Slovinsko	40,2	Švédsko	36,5
Estonsko	39,8	Irsko	36,4
Španělsko	39,3	Německo	35,6
Rakousko	39,2	Dánsko	35,5
Malta	39,2	Nizozemsko	30,8

24. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU pro justici a záležitosti vnitra: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/jha/101974.pdf

25. ČERVENCE

EU chce více zpřístupnit leteckou dopravu pro lidi s omezenou pohyblivostí: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1204

28. ČERVENCE

Téměř dvě třetiny televizního vysílání v EU byly vyrobeny v Evropě: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1207

30. ČERVENCE

Evropská komise odstartovala novou kampaň na podporu biopotravin a biozemědělství: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1209

Rada EU doporučuje Velké Británii podniknout kroky k ukončení nadměrného schodku: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=PRES/08/203

31. ČERVENCE

MICREF: nová on-line databáze mikroekonomických reforem: http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article13026_en.htm

Vlastnictví bankovního transakčního účtu, kreditní karty, základních úspor či v případě potřeby možnost čerpat kontokorentní úvěr jsou důležitými atributy úspěšného života v moderní společnosti. Kdo je nemá, tomu hrozí život na okraji společnosti, varuje zpráva Evropské komise. Vyřeší situaci přijímání legislativních norem ze strany Evropské unie? Anebo je efektivnější ponechat vyřešení tohoto problému na bedrech finančních institucí v rámci samoregulace?

EVROPSKÁ KOMISE VARUJE PŘED HROZBOU FINANČNÍ EXKLUZE

V nových členských státech EU je 34 % obyvatel vystaveno tzv. finanční exkluzi. Tito občané nedisponují základními bankovními produkty typu transakční účet, bankovní úspory a kontokorentní úvěr či úvěr na kreditní kartě.

V České republice žije takových občanů 17 %. Z tohoto hlediska jsme na tom stejně jako v Portugalsku, hůře je na tom v EU-25 (Bulharsko a Rumunsko v průzkumu nejsou zahrnuty) již jenom 8 členských států.

Patrně nepřekvapí nepřímá úměra mezi vyspělostí dané ekonomiky měřené ukazatelem HDP na obyvatele a podílem občanů bez přístupu k základním finančním službám. Ekonomicky rozvinutější státy EU mají menší podíl finančně vyloučených osob.

Údaje vyplývají ze zprávy Evropské komise (EK) zveřejněné na jaře 2008. Ta však vychází ze zhruba čtyři roky starých průzkumů, takže sama připouští, že díky rychlému rozvoji bankovních služeb může být nynější situace v některých nových členských zemích – a explicitně je zmíněna i ČR – příznivější.

Definice finančního vyloučení (exkluze)

Pojem finančního vyloučení se poprvé objevil v polovině 90. let minulého století, kdy ale spíše souvisel s omezenou geografickou dostupností finančních služeb při uzavírání bankovních poboček ve Velké Británii a Spojených státech. Zhruba od přelomu milénia má pojem finanční exkluze širší význam a odpovídá omezenému přístupu určitých skupin obyvatel k základním finančním službám. Finanční exkluze jde ruku v ruce se sociálním vyloučením.

Podle Světové banky se finanční exkluze dělí podle základních finančních služeb na tyto typy:

a) **transakční exkluze** – omezený přístup k běžnému transkačnímu účtu,

b) **exkluze v oblasti úspor** – absence bankovních úspor,

c) **úvěrová exkluze** – omezený přístup k pružným úvěrům typu kontokorentního úvěru či úvěru na kreditní kartě,

d) **pojišťovací exkluze** – absence základních povinných pojištění typu povinného ručení k osobnímu automobilu.

Evropská komise ve své zprávě za finanční vyloučení považuje situaci, kdy člověk nemá ani transakční účet, ani bankovní úspory ani možnost čerpat kontokorentní úvěr na běžném účtu či kreditní kartě. S touto definicí pracujeme i v dalším textu.

Kromě agregovaného pojmu finančního vyloučení jsou k dispozici i údaje za jednotlivé základní bankovní služby. Nejméně osob bez transakčního účtu žije v Nizozemsku (2 %), naopak nejvíce takových občanů v EU bychom nalezli

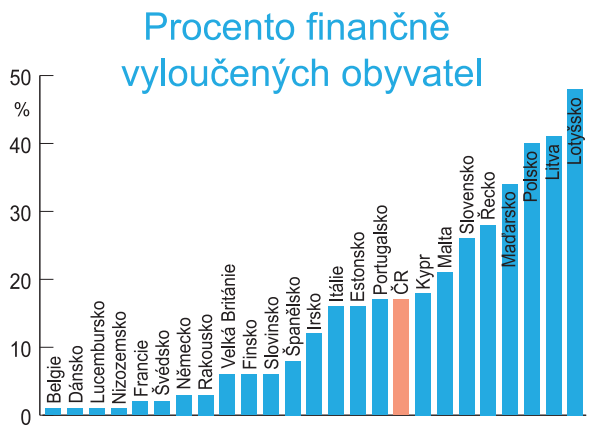

Zdroj.: Evropská komise

v Řecku (78 %). Kontokorentní úvěry či úvěry na kreditní kartě jsou nejrozšířenější mezi obyvatelstvem Francie (nemá je 14 %), naopak nejvíce lidí, kteří tyto produkty nemají, žije v Litvě (86 %). Z hlediska vlastnictví bankovních úspor jsou nejspořivější ve Švédsku (nemá je 7 %), naopak nejméně úspor v bankách mají Lotyši (76 %).

Hlavním sdělením zprávy EK však není prezentovat statistická data užívání bankovních služeb, ale upozornit na nebezpečí úzké souvislosti mezi občany bez základních bankovních produktů a životem na okraji společnosti. Skutečně, pro úspěšný život v Evropě na začátku 21. století je téměř samozřejmostí platit složenky bankovním převodem, v obchodě nakupovat platební kartou, v případě momentálního nedostatku peněz „jít do debetu“ či si nechat zasílat mzdu na účet.

Kdo tyto produkty nevyužívá, vystavuje se mnohým nevýhodám a rizikům, jak v přímé finanční, tak i v širší sociální oblasti. Hotovostní placení složenek je dražší a časově náročnější, než využití bankovního převodu, nejlépe přes internetové bankovnictví. Některé společnosti v síťových odvětvích zase nabízejí bonusy na své služby při platbě inkasem z účtu (u nás například mobilní operátor Vodafone). Držení hotovosti je rizikovější, neboť o úspory ve slamníku se dá snáze přijít, než když jsou v bezpečí solidní banky, navíc pod státem garantovaným systémem pojištění vkladů.

Odepření možnosti čerpání rychlého pružného kontokorentního úvěru či využití kreditní karty vhání v případě nouze klienty do spárů nesolidních nebankovních úvěrových společností či vyslovených lichvářů, jejichž náklady na půjčku (měřeno ukazatelem roční průměrné sazby nákladů – RPSN) dosahují i několika stovek procent ročně. Absence bankovního účtu

může být i bariérou na trhu práce, málokterý zaměstnavatel je ochoten vyplácet mzdu v hotovosti.

Finanční exkluzí jsou nejvíce ohroženy nízkopříjmové skupiny obyvatel, nezaměstnaní, svobodné matky či zdravotně postižení. Mezi starými členskými státy jsou další významnou skupinou bez základních bankovních produktů imigranti, kteří často nemají v pořádku své osobní doklady, a proto jsou z využívání bankovních služeb vyloučeni. U nováčkových států jsou spíše v nebezpečí důchodci, a to jak díky své v průměru nelichotivé finanční situaci, tak neschopnosti přizpůsobovat se bankovním novinkám.

Byla rovněž prokázána úzká spojitost mezi vzděláním a nevyužíváním finančních služeb. Osoby s vyšším dosaženým vzděláním si užívají lepší ekonomické situace i schopnosti vyhodnotit výhodnost jednotlivých bankovních produktů, a proto základní bankovní služby využívají více než málo vzdělaní lidé. Z hlediska pohlaví zásadní rozdíly vykázány nebyly, nicméně existuje o pár procentních bodů více žen bez základních bankovních produktů než mužů.

Zatímco v původních členských státech EU byl vykázán stejný počet lidí bez základních bankovních produktů žijících na venkově i ve velkých měst, u nových členských států byla situace odlišná, když zřetelně více finančně vyloučených lidí pochází z venkovských oblastí.

Jako nejčastější příčina finančního vyloučení byl identifikován věk. Starší občané se zkrátka v současném finančním prostředí plném inovací a novinek přestávají orientovat. Dalším významným faktorem jsou paradoxně reformy trhu práce.

Žádoucí zpružnění často zkostnatělých systémů vedlo k nárůstu flexibilních – a zároveň méně stabilních – pracovních poměrů, které se nelíbí bankovním risk managerům. Právě pravidla řízení rizika jsou na straně nabídky bankovních služeb považovány za jednu z nejvýznamnějších bariér přístupu k bankovním produktům. Konzervativní ohodnocování rizikovosti klientů bankami zapříčíní, že některé produkty jsou odepřeny osobám s kratší historií nebo s úvěrovým škraloupem z minula.

Řada lidí se o určité bankovní produkty ani nezajímá, neboť má strach, aby jim bankovní závazky nepřerostly přes hlavu, anebo si na základě marketingových kampaní mylně myslí, že nejsou určené pro ně. Špatně vedené marketingové kampaně tak zbytečně vedou ke ztrátě potenciálních klientů.

Část osob bez finančních produktů také uvedla, že o penězích v peněžence nebo v krabici od bot mají větší přehled než o „virtuálních“ bankovních účtech.

Velké množství osob bez základních finančních služeb v EU je celospolečenským problémem, neboť v současnosti vede k vytlačování takových občanů na okraj společnosti. Postupně na tuto situaci reagují i ty banky, které se postavily čelem ke konceptu sociální odpovědnosti firem (CSR).

Některé banky, často ve spolupráci s neziskovými organizacemi či státním sektorem, vyvinuly speciální bankovní produkty – nejčastěji jednoduché levné transakční účty – pro osoby s nízkými či nestabilními příjmy. Příkladem může být projekt Die Zweite Sparkasse v Rakousku založený nadací Erste Foundation.

Die Zweite Sparkasse

Jedná se o rakouskou alternativní banku založenou nadací Erste Stiftung, významným akcionářem Erste Bank. Zweite Sparkasse, která sama sebe deklaruje jako „banku pro lidi bez banky“, se orientuje na občany s finančními problémy, které by normální komerční banky odmítly.

Banka nabízí běžné účty, které neumožňují jít do debetu. Nárok na otevření účtu získává člověk, pouze když úzce spolupracuje se sociálními organizacemi typu Charity a poradnami při finanční tísni. Díky této komplexní podpoře mají klienti Die Zweite Sparkasse reálnou šanci vymanit se ze svých finančních problémů a do budoucna získat služby běžných komerčních bank.

Poplatek za vedení speciálního bankovníhu účtu činí 9 EUR za čtvrtletí, avšak spíše než o náklad se jedná o vklad – při přechodu klienta do běžné banky jsou mu zaplacené poplatky vráceny. Klient má k dispozici debetní platební kartu Maestro a může zdarma zadávat trvalé příkazy k úhradě. Jakmile své finanční problémy překoná a otevře si účet u normální banky, účet u Die Zweite Sparkasse je mu zrušen.

V nových členských státech je zase populární aktivitou finanční vzdělávání a poradenství klientům, s cílem posílit jejich schopnost orientovat se v široké nabídce finančních služeb či v případě potíží pomoci vymanit se z dluhů. V České republice je prvním příkladem podobného druhu loni založená Poradna při finanční tísni, jejímž cílem je pomáhat dlužníkům hledat řešení v situaci, kdy jim v důsledku neschopnosti splácet dluhy hrozí sociální vyloučení. U zrodu poradny stála Česká spořitelna se Sdružením českých spotřebitelů. Mezi partnery poradny patří i ČSOB, Komerční banka, Raiffeisenbank, Stavební spořitelna České spořitelny, Poštovní spořitelna a Unicredit Bank.

Iniciativy se chce chopit i Evropská komise, která by ráda ve spolupráci s členskými státy EU rozvinula politiku finančního začleňování osob bez základních bankovních produktů. Žádná tvrdá legislativa se však na banky zatím nechystá. Po sérii konzultací se zainteresovanými stranami a nejrůznějších dopadových studií je možné vydání doporučení, naznačil evropský komisař pro vnitřní trh Charlie McCreevy. Doporučení je právně nezávazný dokument, který naznačuje, jakým směrem by se dle Evropské komise měla určitá problematika do budoucna řešit.

Podle zprávy komise by však i budoucí intervence EU v této oblasti měla spočívat spíše v měkkých nástrojích, od nastavení systému jednotných indikátorů měření finančního vyloučení v celé EU přes rozvoj finančního vzdělávání spotřebitelů, až po podporu konceptu sociální odpovědnosti firem v bankovní oblasti.

V současném sedmiletém programovacím období, které trvá až do roku 2013, patří Česká republika k výrazným příjemcům pomoci ze strukturálních a Kohezního fondu EU. Jak tomu ale bude od roku 2014? V zákulisí již nyní probíhají čilá jednání o parametrech regionální politiky v období 2014-2020. Právě naše téma Měsíčníku se zaměřuje na nejpravděpodobnější scénáře budoucího vývoje této politiky, které budou mít přímé dopady na objem dotací vyplácených z fondů EU.

K PARAMETRŮM BUDOUCNOSTI KOHEZNÍ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE PO ROCE 2013

Kohezní politika Evropské unie (nebo také politika soudržnosti, či politika regionální) představuje díky rozdělování evropských fondů jednu z nejviditelnějších a nejvíce diskutovaných stránek evropského integračního procesu. Představuje nástroj, který má napomoci naplňovat rozvojový potenciál regionů, které by nebyly s to zvládnout tento úkol vlastními silami. Vzhledem k tomu, že realizace kohezní politiky je finančně stále náročnější a její financování je projevem poměrně značné míry solidarity vyspělých a bohatých zemí EU s podrozvinutými regiony EU prostřednictvím evropského rozpočtu, je současně patrné, že podoba kohezní politiky se stává předmětem ostrých debat a mnohdy vyhraněných názorových proudů, vedených mezi zeměmi čistých plátců a čistých příjemců ohledně jejího smyslu, efektivnosti a užitečnosti.

Význam debaty nad budoucím vývojem kohezní politiky je dále z našeho pohledu zesilován faktem, že právě v současné době nabývají na intenzitě diskuse o budoucí podobě fiskálního rámce EU, jehož je právě kohezní politika jednou z nejvýznamnějších kapitol. Navíc, zejména v období českého předsednictví Radě EU v první polovině příštího roku bude tato agenda zřejmě jednou z prioritních.

Formování národních pozic jednotlivých členských zemí ohledně pravidel a parametrů kohezní politiky po roce 2013 je prováděno v řadě členských zemí a pečlivě monitorováno i klíčovým výkonným orgánem EU – Evropskou komisí. Jejich předmětem je jak diskuse preferovaných věcných oblastí, na které by se kohezní politika po roce 2013 měla zaměřovat, tak i stanovení modelu jejího financování, včetně vymezení rozhodujících kritérií, na jejichž základě budou evropské rozpočtové prostředky ve prospěch jednotlivých členských zemí a jejich regionů rozdělovány.

Předmětem dosavadního počátku této debaty, jejíž rozuzlení by – včetně přijetí konečných závěrů – mělo přijít na pořad dne nejdříve za dva, spíše však za tři roky, je i diskuse v současné době představitelných scénářů budoucí podoby kohezní politiky.

1. scénář

První z možných scénářů je návrh pocházející z dílny vyspělých a bohatých zemí. Říká, že kohezní politika s národně determinovanými prostředky by měla být nahrazena modelem, v němž si budou projekty jednotlivých zemí a regionů konkurovat napříč celou EU. Tento model samozřejmě není vůbec vítán v nových členských zemích, má patrně malou šanci na to být přijat, neboť v jeho případě je obtížné hovořit o solidaritě a soudržnosti, nicméně z hlediska preference výběru nejlepšího projektu a tudíž efektivního využívání evropských peněz lze tento model označit zřejmě za nejspravedlivější.

2. scénář

Druhý možný návrh hovoří o ponechání stávajících parametrů kohezní politiky, kdy přes 80% prostředků věnovaných v její prospěch je zaměřeno na konvergenční (přizpůsobovací) účel. Díky tomu, že v mezičase do startu nového finančního rámce, resp. do doby stanovení východisek pro toto programovací období většina z nynějších nováčků projde velmi dynamickým vývojem, který je mírou vyspělosti dále podstatněji přiblíží průměru EU a řada jejich regionů za těchto podmínek z konvergenčního cíle pro příští období vypadne, dostane tento návrh poměrně selektivní charakter.

V jeho rámci by byly především podporovány potřebné, nejméně vyspělé regiony a faktor kohezní potřebnosti by se tak stal hlavním obsahovým motivem, který by zřejmě měl brát v úvahu i kohezní potřebu vyvolanou na základě dalšího očekávaného rozšiřování EU v horizontu roku 2020. Modifikací tohoto návrhu pak může dokonce být ještě další zpřísnění kupříkladu dnešního cíle konvergence na úroveň nižší než 75 % HDP na obyvatele vůči průměrné hodnotě EU, která by akcent potřebnosti dále zesilovala. S druhým návrhem by se tak patrně nejvíce ztotožňovaly nejchudší země a jejich regiony v rámci EU.

3. scénář

A konečně třetím návrhem, který je v současné době debatován, je návrh, který vychází především vstříc ekonomicky dynamicky se rozvíjejícím nováčkům především z roku 2004. Jeho hlavním smyslem pak je, aby míra asistence plynoucí z kohezní politiky v období po roce 2013 nevykázala až výrazně sestupný propad finančních prostředků v porovnání s programovacím obdobím nynějším. Tento návrh by mohl být opřen například o to, že hlavní východisko pro čerpání prostředků v rámci cíle konvergence by se zvýšilo ze stávajících 75 % hodnoty HDP na obyvatele vůči průměru EU kupříkladu na 90 %; řešením by byl i přesun celkového objemu prostředků určených pro nynější cíl konvergence ve prospěch nynějšího cílu konkurenceschopnost. A konečně, i včlenění nynějšího cíle územní spolupráce do obou nynějších hlavních cílů, s možností navýšení celkové částky pro účel mezinárodního partnerství v rámci EU, by mohlo tomuto požadavku vyhovovat. Není asi nutné dodávat, že právě tento modelový případ bude asi nejvíce poptávaný i většinou regionů v České republice.

Nadcházející text se pokusí blíže rozvinout tyto úvahy a nastínit některé další, které souvisí s předmětným tématem.

ÚVOD

Přestože můžeme zcela objektivně a pravdivě tvrdit, že programovací období 2007 – 2013 z hlediska všech svých procedur prakticky ještě nezačalo, resp. doposud se nachází ve své velmi rané fázi, nastává pomalu – nejen v České republice, ale v celé Evropské unii – čas pro úvahu nad tím, jakou podobu bude mít kohezní politika EU po uplynutí stávajícího období, tedy po roce 2013. Legitimní se ukazuje být i otázka, zda kohezní politika, alespoň v podobě, kterou známe dnes, vůbec bude v tomto výhledu existovat.

Výzvu k zabývání se touto otázkou učinila v květnu 2007 při příležitosti vydání 4. zprávy o hospodářské a sociální kohezi nazvané „Rostoucí regiony, rostoucí Evropa“ zprávy komisařka pro regionální politiku Danuta Hübnerová, a od loňského září se na základě uskutečnění 4. evropského kohezního fóra pozvolna začíná vytvářet diskusní prostředí, které v současné době zvažuje možné varianty. Z pohledu České republiky může navíc potřeba znát alespoň některé rámcové odpovědi na tyto otázky vyplývat z jejího předsednictví Radě EU v první polovině příštího roku, kdy reforma fiskálního rámce EU bude představovat jednu z jeho obsahových priorit.

Debata se začíná rozjíždět i na úrovni Evropského parlamentu a v průběhu slovinského předsednictví bylo toto téma součástí i jeho doprovodných konferencí a programů.

Zbytek letošního roku pak bude v netrpělivém očekávání zásadního dokumentu, který Evropská komise v této věci přinese: v tomto horizontu by měla zveřejnit analytický dokument s návrhem strategie pro evropské regiony do roku 2020.

NÁRODNÍ PREFERENCE

Lze si představit, že pro období po roce 2013 bude Česká republika s ohledem na budoucnost Kohezní politiky EU usilovat především o dvě věci:

1. o to, aby celková budoucí alokace nedoznala výrazně drastickou redukci objemu v porovnání se stávajícím obdobím 2007 – 2013 (tak jako zaznamenaly mnohé země EU-15 v nynějším období oproti minulému); je nanejvýš pravděpodobné, že při představitelném ekonomickém rozvoji české ekonomiky a jejích regionů na straně jedné, a ostatních částí EU na straně druhé se z nynějších 7 konvergenčních regionů soudržnosti v České republice alespoň tři (při scénáři pokračování kursového posilování, doplněného nadprůměrně silným hospodářským růstem i více než tři) dostanou přes úroveň nynějšího benchmarku 75 % průměru EU HDP na obyvatele. Cílem by pak měla být snaha o navýšení hodnoty tohoto benchmarku, případně o „navýšení kompetencí“ regionů phasing-in a phasing-out tak, aby propad v částkách, které do České republiky budou alokovány, nebyl výrazný. Podíváme-li se například na výši irské alokace v období 1994 – 1999, kdy bylo Irsko typicky kohezní zemí, s obdobím 2000 – 2006, kdy se stalo dynamickou bohatou zemí, a konečně s obdobím nynějším, kdy je bohatou a dynamiku zpomalující zemí, přišlo za celé období přibližně o 92 % prostředků, jež mělo k dispozici v průběhu 90. let. Tomuto „nárazu“ bychom zřejmě měli zamezit, neboť řada regionálních subjektů by nebyla schopna náhlý výpadek tak značného množství dotačních prostředků překonat.
2. o to, aby byla ve větším rozsahu a zejména větší kvalitě vedoucí k viditelnému zlepšování hodnotících indikátorů schopna využívat a realizovat kvalitativně náročnější projekty, mnohdy i „měkké“ povahy. Masová poptávka u nás stále existuje po typicky konvergenčních, „dotahovacích“, catching up projektech na nejrůznějších úrovních (od vydláždění chodníků v obci po výstavbu dálnice v rámci transevropských dopravních sítí TENs); naopak obtížně uchopitelné, a tudíž i krkolomně realizované a mnohdy i s nízkým výsledným efektem (kritériem se pak stává samotné „vyčerpání“ dotace bez ohledu na účel projektu, který obvykle po využití dotační podpory přirozeně skončí) se u nás zdají být projekty zaměřené na efektivní technologický transfer, transfer know-how, projekty, které vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů nepovažují za pouhou účelovou frázi, ale za skutečný, dlouhodobý zdroj prosperity.

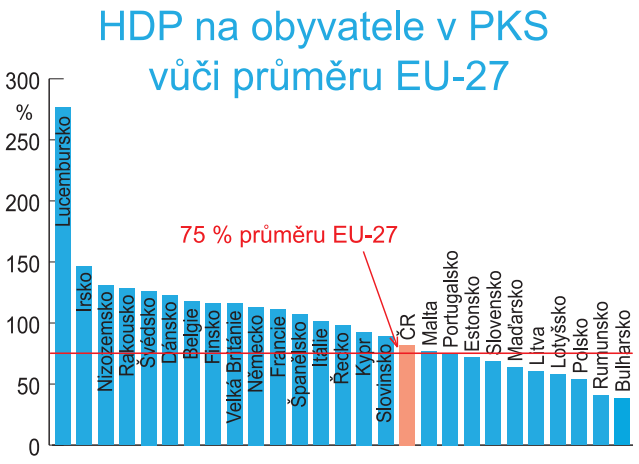

Zdroj.: Evropská komise, údaje za rok 2007

ROZSAH CÍLŮ KOHEZNÍ POLITIKY

Již v minulém programovacím období 2000 – 2006 prošla kohezní politika výraznou redukcí a zprůhledněním svých cílů, které ještě zesílilo ve stávajícím programovacím období tím, že podpora zemědělství byla vyčleněna z rámce kohezní politiky a je uskutečňována z jiné rozpočtové kapitoly.

Další redukce cílů z nynějšího počtu tři tak zřejmě není významně žádoucí, přestože se nabízí legitimní otázka, zda by cíl územní spolupráce nemohl být efektivněji integrován do prvních dvou dominantních cílů.

Domníváme se, že i v kontextu potřeby celkové reformy fiskálního systému EU se bude rozsah cílů kohezní politiky dostávat stále častěji do obsahové kolize s cíli konkurenceschopnosti v rámci nynější první kapitoly finančního rámce na období 2007 – 2013 (kapitola 1a. versus kapitola 1b.). Lze se například domnívat, že čím více se bude zejména skupina nováčků z roku 2004 blížit úrovni ekonomické vyspělosti (měřené HDP na obyvatele ve standardu kupní síly), tím menší pro ně bude prostor pro klasickou kohezní politiku (s výjimkou řady regionů Polska, patrně i východního Slovenska či Maďarska). Lze se domnívat, že cíle skutečné kohezní politiky ve smyslu přibližování, dohánění, odstraňování minulých zátěží se budou daleko lépe hodit pro regiony rumunské a bulharské, s největší pravděpodobností pak i pro regiony některých z nynějších kandidátských zemí, nejspíše Chorvatska, možná i Makedonie.

Naopak, řada nynějších zejména kvalitativně náročných, nikoliv extenzivně rozvojových oblastí podpory kohezní politiky začíná již nyní splývat s věcnými oblastmi subkapitoly 1a. v rámci podpory konkurenceschopnosti. Jediný rozdíl vlastně spočívá ve způsobu redistribuce prostředků (národně determinované versus přímé komunitární programy a granty) a v charakteru projektů (regionálně a místně orientované versus projekty mezinárodní spolupráce či významu).

Formování obecných cílů Kohezní politiky je i v nynějším členění odpovídající. Socio-ekonomickému charakteru období po roce 2013 by lépe odpovídala výše uvedená změna v poměrech mezi dvěma hlavními cíli. Tato situace by odpovídala očekávanému sociálně-ekonomickému vývoji EU (úspěšná konvergenční hra pro většinu nováčků z roku 2004; podpora konvergence u Rumunska, Bulharska, Chorvatska a snad Makedonie; pouze situace s Tureckem po klíčovém roce 2015 by vedla k potřebě zásadně přizpůsobit tyto parametry).

Budoucí vymezení dnešního cíle konkurenceschopnost by se mělo stát daleko komplementárnější s programy financovanými v rámci nynější kapitoly 1a. Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost v rámci kapitoly 1. Udržitelný růst. Pokud logický řád do tohoto nebude vnesen, hrozí systémová porucha ve smyslu, že věcně podobné či totožné programy budou financovány ze dvou různých „kapes“ podle dvou různých pravidel a principů.

Zde se nabízí otázka korektnosti tohoto přístupu, versus stanovení optimální pozice pro ČR; a cítíme zde viditelný rozpor. Systémově podstatně korektnější bychom zřejmě viděli systém financování, v němž by si projekty zaměřené na rozvoj konkurenceschopnosti konkurovaly napříč celou EU (po vzoru přímých komunitárních programů a grantů), minimálně z pohledu efektivní alokace veřejných prostředků ve prospěch těch opravdu nejkvalitnějších a nejlépe připravených projektů. Na druhou stranu politika národně determinovaných peněz přerozdělovaných pomocí operačních programů v rámci kohezní politiky zajistí zemi našeho typu větší míru jistoty z pohledu objemu přijatých a vyčerpaných prostředků.

Ne zcela jasno může být ohledně nynějšího cíle územní spolupráce. Svoji povahou přeshraničně sdílených projektů vedoucích k partnerství napříč EU spadá spíše do množiny přímých programů. Její malý rozsah rovněž vzbuzuje potřebu přiřazení k nějakému většímu celku. Navíc, v porovnání s ostatními dvěma cíli představuje jakýsi nesystémový apendix. Lze rovněž navrhnout, aby byl nynější cíl územní spolupráce „rozpuštěn“ ve dvou cílech dominantních.

Role cíle územní spolupráce je navíc modifikována textem Reformní Lisabonské smlouvy. Ta zakotvuje teritoriální kohezi (spolu s hospodářskou a sociální) jako cíl kohezní politiky a sdílenou kompetenci mezi EU a členskými státy.

Cíle Kohezní politiky v programovacím období 2007-2013

1. Cíl Konvergence

Spočívá v podpoře růstu a vytváření pracovních míst v nejméně rozvinutých členských státech a regionech. Zahrnuty budou regiony s HDP na hlavu menším než 75 % průměru EU a dočasná podpora (do roku 2013) bude poskytována tzv. phasing-out regionům, kde byl HDP na obyvatele nižší než 75 % hodnoty v EU-15 (ukazatel HDP na hlavu vztažený k průměru zde stoupl díky statistickému efektu rozšíření EU).

2. Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Je určen pro kohezní podporu mimo nejméně rozvinuté regiony (definované ukazatelem HDP/cap pod 75 % průměru EU) a cílem je pomoci jim vypořádat se s rapidními ekonomickými či sociálními změnami, globalizací a přechodem na znalostní společnost. Obsahuje i pomoc pro tzv. phasing in regiony, což jsou regiony bývalého cíle číslo 1, které díky svému hospodářskému pokroku nemohou být zařazeny do současného cíle Konvergence.

3. Cíl Evropská územní spolupráce

Jedná se o stimulaci regionální spolupráce na přeshraniční, mezinárodní a nadnárodní úrovni za účelem nalezení společného řešení problémů jako jsou rozvoj měst, venkova a přímořských území, rozvoj ekonomických vztahů a vytváření sítí malých a středních podniků.

OBJEM FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Lze předpokládat, že váha objemu prostředků v rámci rozpočtové kapitoly Udržitelný růst, s ohledem na vývoj reformy Společné zemědělské politiky, a de facto substitučnímu efektu mezi těmito kapitolami s ohledem na nároky rozpočtových výdajů, dále poroste. Již v současné době je v Nové finanční perspektivě zakomponován přirozený nárůst objemu prostředků ve prospěch Udržitelného růstu a na úkor zemědělství, resp. Ochrany a správy přírodních zdrojů.

Preferované řešení se může zdát následující: udržení (nenarůstání) objemu Evropského rozpočtu k HDP na přibližně konstantní úrovni; v jejím rámci pak výrazné navýšení prostředků na udržitelný růst.

Pro tento účel je potřebné – v rámci reformy Společné zemědělské politiky i fiskálního systému – provést detailní audit položek v těchto klíčových kapitolách a vyhodnotit, zda tyto opravdu spadají do oblasti pod onu zastřešující, headlinovou kapitolu. Pokud by tato podmínka byla splněna, navrhovali bychom výše zmíněný postup.

Objem výdajů ve prospěch kohezní politiky v rámci stávajícího programovacího období činí 35,7 % (347,41 mld. EUR). Je tedy otázkou, zda alespoň relativní vymezení váhy kohezní politiky i pro nadcházející období bude dostatečné. Je pravděpodobné, že návrh Evropské komise, který bude v budoucnu zpracován, přijde s navýšením celkové částky rozpočtového rámce; tak tomu bylo i v případě nynějšího programovacího období, nicméně jednání Rady EU vedlo k jisté redukci celkového objemu evropského rozpočtu ve vztahu k hrubému národnímu důchodu EU (aby ji Evropský parlament ve finále opět mírně navýšil).

Stávající obsah diskuse říká jediné: s výjimkou Evropského parlamentu žádná další instituce EU doposud nezveřejnila svůj postoj. Toliko Evropský parlament nedávno opět zmínil, že:

„ … spravedlivá a účinná kohezní politika nebude možná bez navýšení výdajů EU na 1,18 % HND EU“.

Vzhledem k tomu, že pozice čistých plátců je velmi silná (a stále více nekompromisní), nelze reálně očekávat výraznější nárůst objemu výdajů na kohezní politiku. V současné době je především patrné úsilí, že kohezní politika je substitučně vymezována vůči společné zemědělské politice (vůči níž získává silnější váhu), nikoliv absolutně.

Pro celkový objem kohezní politiky je pak především klíčová znalost skutečné absorpční kapacity jednotlivých regionů v jednotlivých zemích.

RENACIONALIZACE KOHEZNÍ POLITIKY

V souvislosti s kohezní politikou po roce 2013 se hovoří o větším akcentu směrem k její tzv. renacionalizaci; nejsme si touto potřebou zcela jisti. Podoba kohezní politiky by měla odpovídat svému zařazení do skupiny koordinovaných, sdílených politik. Domníváme se, že míra nacionalizace je poměrně značná, o čemž svědčí výrazná diverzita mezi počtem i charakterem operačních programů mezi členskými zeměmi.

V této souvislosti lze vyslovit obecný souhlas s názorem jak Evropské komise, tak Evropského parlamentu, který zřejmě nebude takto sdílen na tuzemské národní, případně i regionální úrovni. V několika konstatováních vzešlých z půdy Evropského parlamentu je na straně jedné konstatována potřeba odmítnout všechny pokusy o převedení politiky soudržnosti zpět na vnitrostátní úroveň. Současně však je vznesen požadavek uplatňovat tuto politiku diferencovaným způsobem na celém území EU.

Navíc, čistí plátci si musejí ohlídat, kam jsou jejich vybrané daně v rámci EU realokovány, stejně jako budou usilovat o to, aby se jim část jimi vložených prostředků vrátila zpět.

Pokud by toto mělo být na pořadu dne, navrhovali bychom větší posílení přímé vazby region – EU (při vlastním výkonu Komise) - v duchu názvu regionální politika EU.

Rozhodně bychom nebyli pro to (a nevíme, zda to bude či nebude pro nás výhodné – patrně ano), aby se na úrovni EU vytvořila pouze vágní rámcová pravidla a vše následující, včetně kontrol by spočívalo na výkonu národních autorit. Jsme bytostně přesvědčeni, že zpětná vazba a kontrola ze strany kompetentních institucí EU je a bude velmi potřebná.

PODPORA KONKURENCESCHOPNOSTI VERSUS KOHEZE

Klíčový problém budoucího období se bude zaměřovat na přesné vymezení pojmů koheze a konvergence, a následně poté se stanoví finanční rámec, který by měl být založen na eliminaci obsahových překryvů mezi oběma pojmy: přesné vymezení pojmů koheze a konvergence s ohledem na očekávaný budoucí vývoj druhé poloviny příští dekády tak bude základním výchozím úkolem debaty o efektivnosti a smyslu kohezní politiky.

Pokud odpověď bude učiněna precizně, měla by nám přinést vyřešení dilematu o tom, jaké oblasti by se měly stát prioritami pro cílení strukturálních fondů.

Pomůže nám odpovědět na otázku, zda příjemci podpory mají být pouze subjekty v těch zcela nejchudších či „jen“ chudých regionech, anebo zda příjemci mohou být subjekty ze všech regionů EU, které vyhovují definici předmětného

problému (například sociálnímu vyloučení či strukturální nezaměstnanosti, nebo potřebě revitalizovat starou nevyužívanou továrnu).

Nejsme si zcela jisti, zda vodítko k zodpovězení této otázky poskytla komisařka Danuta Hübnerová na nedávné konferenci k budoucnosti kohezní politiky během slovinského předsednictví, když řekla: „Kohezní politika se musí i nadále vyvíjet takovým směrem, aby zajistila plnění agendy EU pro růst a zaměstnanost (Lisabonská strategie) a aby napomáhala vnitřnímu rozvoji regionů. Z toho důvodu posouvá reforma probíhající v období 2007 – 2013 kohezní politiku směrem k investicím s co možná největší návratností, pokud jde o posilování konkurenceschopnosti evropských regionů."

Lze říci, že v současné době převládajícím názorem na tuto záležitost je, že kohezní politika má pokrývat všechny regiony celého území EU a nemusí být nutně soustředěna pouze na nejchudší oblasti, resp. nejméně rozvinuté regiony. Konvergence a konkurenceschopnost jsou většinově vnímány jako komplementární fenomény.

Další výzvy, které budou zcela určitě spojeny s vylaďováním konečné podoby kohezní politiky po roce 2013:

Kohezní politika jako nástroj dosažení Lisabonských cílů

Lze s tímto pojetím vyslovit souhlas; nutná je však potřeba jasného komplementárního vymezení s podporami v rámci sub-kapitoly konkurenceschopnost. Ve stávajícím programovacím období odhaduje Evropská komise, že přibližně 64 % prostředků kohezní politiky rozdělovaných ve prospěch cíle konvergence a 80 % v rámci cíle konkurenceschopnosti má charakter výdajů podporujících naplňování Lisabonské strategie.

Převládajícím evropským názorem je ten, že kohezní politika je natolik nosnou a strategickou politikou s vlastními cíli, že nemůže být vnímána pouze jako nástroj pro dosahování ostatních politik a strategií.

Navíc, horizont Lisabonské strategie v nynější podobě vyprší v roce 2010, kdežto příští období rámce kohezní politiky započne o tři léta později. Na straně druhé však platí, že převládajícím názorem v Evropě v současné době je, že „lisabonizace" kohezní politiky je správným postupem.

Urbánní dimenze a implementace Lipské charty

To považujeme za typicky kohezní úkol, který se navíc odhaluje jako velmi akutní nejen v zemích a regionech nováčků, ale i zemích zakladatelských.

Politika venkova v kontextu zemědělské a kohezní politiky

Domníváme se, že by měl být završen trend nastolený při vytváření Nové finanční perspektivy: vyčlenění zemědělství a rozvoje venkova z kohezní politiky. V rámci tohoto procesu je na druhou stranu vhodné zajistit odstranění rozdílů v podobě podpory v závislosti na velikosti dané obce.

Domníváme se, že podpůrné nástroje by měly především akcentovat princip, že venkov se za každou cenu nemusí rovnat zemědělství; že venkov by měl spočívat na diverzitě ekonomických činností, z nichž pouze jednou a ne nutně většinovou je ono zemědělství.

Kohezní politika a další rozšiřování

Předvstupní nástroje zcela určitě do kohezní politiky patří do té doby, pokud se EU bude rozšiřovat o stále chudší země. Pokud by se stal zázrak a do EU by někdy v budoucnu vstupovalo Švýcarsko, Norsko, Island či Lichtenštejnsko, tak pochopitelně ne.

Druhým rozměrem vztahu kohezní politika – proces rozšiřování – je záležitost zapojení se nově přijatých zemí do jejího standardního instrumentária, které v případě některých nynějších kandidátů může parametry kohezní politiky zcela převrátit. To zcela určitě neplatí pro nejžhavějšího kandidáta vstupu – Chorvatsko. Na základě vstupu Chorvatska by výše HDP na obyvatele EU poklesla o 0,6 % (počet obyvatel by vzrostl o 0,9 %, rozloha EU pak o 1,3 %). Na straně druhé by to zcela určitě platilo o nyní nejméně jasném kandidátovi – Turecku. V důsledku vstupu Turecka do EU by jeho HDP na obyvatele poklesl o hrozivých 10,5 %, rozloha EU by se zvýšila o 18,3 % a počet obyvatel o téměř 15 %.

Pokud by nedošlo ke změně pravidel kohezní politiky a ta stávající bychom uplatnili na hypotetický dnešní model včetně Chorvatska, Makedonie a Turecka (tedy hypotetická EU-30), alokovalo by Turecko více než 63 % veškerých prostředků EU jdoucích ve prospěch kohezní politiky.

ZÁVĚREM

Smyslem tohoto příspěvku bylo na počátku diskuse, která se právě rozvíjí, načrtnout některé problémové otázky spojené s podobou budoucí regionální neboli kohezní politiky Evropské unie po roce 2013 a k některým vznést názor a stanovisko. Je nepochybné, že s postupujícím průběhem této diskuse bude přibývat konkrétních témat a problémových okruhů, narůstat počet alternativních scénářů, k nimž se budou nabízet konkrétní a proveditelná řešení. Ať již zvítězí jakýkoliv scénář, je pravděpodobné, že tak vysoké prostředky z fondů EU, jako má ČR k dispozici nyní, do budoucna mít nebudeme.

V rubrice Dotační výzvy sledujeme za přispění dceřiné společnosti RAVEN EU Advisory aktuálně vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU. V tabulce jsou monitorovány informace o operačním programu, o konkrétních oblastech podpory, typu vhodného žadatele a datu uzávěrky předkládání žádostí o dotaci. Máte-li zájem získat více informací k jednotlivým výzvám, prosím, kontaktujte nás na emailu EU_office@csas.cz nebo na telefonu 261 07 3484.

Vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	(Pod)Oblast podpory/Program	Vhodný žadatel	Uzávěrka
ROP Severo-východ	Žádosti o poskytnutí asistence pilotním projektům při přípravě	Oprávnění žadatelé z opatření 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	18.8.2008
	Žádostí o posk. asistence pilotním projektům při realizaci a administraci	Oprávnění žadatelé z opatření 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	18.8.2008
OP Podnikání a inovace	Prosperita – podpora v režimu veřejné podpory	Právnická osoba - provozovatel vědeckotechnického parku, centra pro transfer technologií nebo podnikatelského inkubátoru	31.7.2009
	ICT v podnicích II	MSP	28.2.2009
	Inovace – Inovační projekt II	Podnikatel	3.9.2008
	Spolupráce – Technolog. platformy I	Podnikatel	1.10.2008
OP LZZ	Oblast podpory 3.2: Podpora integr. příslušníků romských lokalit	Odbor sociálních služeb, odbor 22 MPSV	31.12.2012
IOP	Oblast podpory 3.4: Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik	Organizační složky státu	31.12.2010
ROP Jiho-východ	Oblast podpory 1.1: Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu - silnice	Kraje a organizace zřizované nebo zakládané kraji	31.12.2013
ROP Střední Morava	Oblast podpory 3.1: Integrovaný rozvoj cestovního ruchu (IRCR) – Jesenicko	Kraje, obce a organizace zřizované nebo zakládané kraji, nebo obcemi, svazky obcí, NNO, zájmová sdružení právnických osob	8.10.2008
	Oblast podpory 3.1: IRCR - Olomouc	viz IRCR – Jesenicko	8.9.2008
	Oblast podp. 3.1: IRCR - Šumpersko	viz IRCR – Jesenicko	8.9.2008
	Podoblast podpory 3.3.1: Podnikatelská infrastruktura a služby (PIS) – Jesenicko	Podnikatel	8.9.2008
	Podoblast podpory 3.3.1: Olomouc	Podnikatel	8.9.2008
	Podoblast podpory 3.3.1: Šumpersko	Podnikatel	8.9.2008
	Oblast podpory 4.2: Podpora zvyšování absorpční kapac. regionu	Zlínský kraj a Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava	8.10.2008
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	Oblast podpory 1.1: Zvyšování kvality ve vzdělávání v Ústeckém kraji	Školy a školská zařízení, VŠ, sdružení a asociace škol, právnické osoby působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, města, obce a svazky obcí, odborové organizace a organizace zaměstnavatelů, profesní a oborová sdružení, HK ČR, zaměstnavatelé, NNO	15.8.2008
	Oblast podpory 1.1: Zvyšování kvality ve vzdělávání	Příspěvk. organ. a organ. složky MŠMT, VŠ, sdružení a asociace škol, ost. vzděl. instit., kraje, NNO, školy a školská zaříz., přísp. organ. zřizované krajem, právn. os. působící ve vzdělávání a kariérovém porad., odbory a organ. zaměstnavatelů, profesní a obor. sdružení	30.10.2008
	Oblast podpory 1.1: Rovné příležitostí dětí a žáků v Ústeckém kraji	Školy a šk. zaříz., VŠ, sdružení a asociace škol, právn. osoby působící ve vzděl. a kariér. poradenství, města, obce a svazky obcí, NNO	15.8.2008
	Oblast podpory 1.2: Rovné příležitostí dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	Příspěvk. organ. a organ. složky MŠMT, ústř. orgány státní správy, VŠ, sdruž. a asociace škol, ostatní vzděl. instit., kraje, školy a školská zařízení, právn. osoby působící ve vzděl. a kariér. poradenství, odbory a organiz. zaměstnavatelů, profesní a oborová sdružení, HK ČR	30.10.2008
	Oblast podpory 1.3: Další vzdělávání pracovníků škol a šk. zařízení	Příspěvk. organizace a organiz. složky státu podřízené MŠMT, ústřední orgány státní správy, VŠ, kraje, školy a školská zařízení, NNO	30.10.2008
	Oblast podpory 1.3: Další vzděl. prac. škol a šk. zař. v Ústeckém kraji	Školy a školská zařízení, vysoké školy, sdružení a asociace škol, ostatní vzdělávací instituce, města, obce a svazky obcí, NNO	15.8.2008

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
v %	2005	2006	2007	2005	2006	2007	IV-08	V-08	VI-08	IV-08	V-08	VI-08
Belgie	1,7	2,8	2,7	3,0	3,3	3,3	6,9	6,8	6,8	4,1	5,1	5,8
Bulharsko	6,2	6,3	6,2	-11,5	-16,3	-22,0	5,7	5,7	5,7	13,4	14,0	14,7
ČR	6,4	6,4	5,8	-2,3	-3,1	-2,4	4,4	4,4	4,3	6,7	6,8	6,6
Dánsko	2,5	3,9	1,8	4,4	2,6	1,1	2,7	2,7	2,6	3,4	3,6	4,2
Německo	0,8	2,9	2,5	4,7	5,2	6,9	7,4	7,4	7,3	2,6	3,1	3,4
Estonsko	10,2	11,2	7,1	-10,1	-15,7	-15,7	4,2	4,1	4,1	11,6	11,4	11,5
Irsko	6,0	5,7	5,3	-3,5	-4,2	-5,0	5,3	5,5	5,7	3,3	3,7	3,9
Řecko	3,8	4,2	4,0	-13,4	-14,4	-16,2	n/a	n/a	n/a	4,4	4,9	4,9
Španělsko	3,6	3,9	3,8	-7,5	-8,8	-10,0	10,0	10,4	10,7	4,2	4,7	5,1
Francie	1,7	2,0	1,9	-1,7	-2,2	-2,6	7,5	7,5	7,5	3,4	3,7	n/a
Itálie	0,6	1,8	1,5	-1,2	-2,0	-1,7	n/a	n/a	n/a	3,6	3,7	4,0
Kypr	3,9	4,0	4,4	-5,9	-5,9	-7,3	3,7	3,6	3,6	4,3	4,6	5,2
Lotyšsko	10,6	11,9	10,2	-12,5	-22,5	-22,9	5,6	5,6	5,7	17,4	17,7	17,5
Litva	7,9	7,7	8,8	-7,2	-10,5	-13,8	4,5	4,4	4,3	11,9	12,3	12,7
Lucembursko	5,0	6,1	5,2	10,9	10,3	9,1	4,0	4,1	4,1	4,3	4,8	5,3
Maďarsko	4,1	3,9	1,3	-6,8	-6,5	-5,0	7,5	7,6	7,6	6,8	6,9	6,6
Malta	3,4	3,4	3,8	-8,8	-8,3	-5,5	5,7	5,8	5,8	4,1	4,1	4,4
Nizozemí	1,5	3,0	3,5	7,1	7,6	8,4	2,9	2,9	2,8	1,7	2,1	2,3
Rakousko	2,0	3,3	3,4	3,0	3,5	4,7	4,2	4,1	4,1	3,4	3,7	4,0
Polsko	3,6	6,2	6,5	-1,6	-3,1	-3,7	7,6	7,5	7,3	4,3	4,3	4,3
Portugalsko	0,9	1,3	1,9	-9,8	-9,8	-9,8	7,4	7,5	7,4	2,5	2,8	3,4
Rumunsko	4,2	7,9	6,0	-8,9	-10,4	-13,9	n/a	n/a	n/a	8,7	8,5	8,7
Slovinsko	4,1	5,7	6,1	-2,0	-2,8	-4,8	4,3	4,3	4,2	6,2	6,2	6,8
Slovensko	6,6	8,5	10,4	-8,5	-7,7	-5,4	10,5	10,5	10,5	3,7	4,0	4,3
Finsko	2,8	4,9	4,4	3,9	4,9	4,4	6,3	6,3	6,3	3,3	4,1	4,3
Švédsko	3,3	4,1	2,6	6,1	8,5	6,5	5,5	5,3	5,1	3,2	3,9	4,1
Velká Británie	1,8	2,9	3,1	-2,5	-3,9	-4,2	5,1	n/a	n/a	3,0	3,3	3,8
EU	1,9	3,0	2,9	-0,4	-0,9	-0,9	6,8	6,8	6,8	3,6	4,0	4,3

	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k Ø EU			Cenová hladina k Ø EU		
v %	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Belgie	-2,3	0,3	-0,2	92,1	88,2	84,9	121,0	119,6	118,1	106,0	106,2	105,4
Bulharsko	1,8	3,0	3,4	29,2	22,7	18,2	35,3	36,7	38,1	43,1	44,8	46,0
ČR	-3,6	-2,7	-1,6	29,7	29,4	28,7	76,5	78,5	82,0	58,4	61,5	62,6
Dánsko	5,0	4,8	4,4	36,4	30,4	26,0	126,5	125,6	122,8	139,6	139,2	136,9
Německo	-3,4	-1,6	0,0	67,8	67,6	65,0	115,0	114,0	113,2	103,7	103,3	103,2
Estonsko	1,8	3,4	2,8	4,5	4,2	3,4	62,8	68,3	72,1	64,6	66,5	71,3
Irsko	1,6	3,0	0,3	27,4	25,1	25,4	143,6	145,3	146,3	124,8	124,9	126,0
Řecko	-5,1	-2,6	-2,8	98,0	95,3	94,5	96,1	97,2	97,9	88,4	89,1	88,6
Španělsko	1,0	1,8	2,2	43,0	39,7	36,2	102,9	104,8	106,9	92,0	93,3	93,0
Francie	-2,9	-2,4	-2,7	66,4	63,6	64,2	112,3	111,8	111,3	107,4	107,3	106,7
Itálie	-4,2	-3,4	-1,9	105,8	106,5	104,0	105,1	103,2	101,4	104,0	104,1	102,9
Kypr	-2,4	-1,2	3,3	69,1	64,8	59,8	92,5	91,8	92,7	89,7	90,1	87,7
Lotyšsko	-0,4	-0,2	0,0	12,4	10,7	9,7	49,9	53,6	58,0	57,1	60,6	65,0
Litva	-0,5	-0,5	-1,2	18,6	18,2	17,3	53,1	56,1	60,3	55,1	56,6	59,7
Lucembursko	-0,1	1,3	2,9	6,1	6,6	6,8	264,0	278,9	276,4	102,7	103,2	105,1
Maďarsko	-7,8	-9,2	-5,5	61,6	65,6	66,0	64,1	64,9	63,5	63,5	60,0	65,7
Malta	-3,0	-2,5	-1,8	70,4	64,2	62,6	77,4	76,9	77,1	73,1	73,4	73,2
Nizozemí	-0,3	0,5	0,4	52,3	47,9	45,4	131,0	130,4	130,9	104,5	103,9	103,1
Rakousko	-1,5	-1,5	-0,5	63,5	61,8	59,1	128,7	127,4	128,2	101,9	101,2	100,0
Polsko	-4,3	-3,8	-2,0	47,1	47,6	45,2	51,2	52,4	53,6	61,3	62,1	63,4
Portugalsko	-6,1	-3,9	-2,6	63,6	64,7	63,6	75,4	74,4	74,7	85,3	85,7	84,6
Rumunsko	-1,2	-2,2	-2,5	15,8	12,4	13,0	35,4	38,8	40,7	54,3	57,0	64,7
Slovinsko	-1,5	-1,2	-0,1	27,5	27,2	24,1	86,8	87,7	88,8	75,8	75,3	76,9
Slovensko	-2,8	-3,6	-2,2	34,2	30,4	29,4	60,5	63,6	68,6	55,8	58,3	63,0
Finsko	2,9	4,1	5,3	41,3	39,2	35,4	115,1	116,8	116,2	123,3	121,7	121,4
Švédsko	2,2	2,3	3,5	50,9	45,9	40,6	123,6	124,4	126,2	117,9	117,5	116,4
Velká Británie	-3,4	-2,6	-2,9	42,1	43,1	43,8	119,1	117,8	115,9	110,2	110,8	112,3
EU	-2,5	-1,4	-0,9	62,6	61,3	58,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

www.csas.cz

ČESKÁ SPOŘITELNA